

TEDNIK

Štev. 10

Trbovlje, 3. marca 1956

Leto IX.

Ni mi potrebna...

Naša največja politična organizacija Socialistična zveza delovnega ljudstva Jugoslavije združuje v svojih vrstah veličansko število jugoslovanskega prebivalstva. In iz dneva v dan se vključujejo vanjo novi ljudje, kajti spoznali so, da niste probleme in težave lahko rešujejo le v okviru te organizacije. Redki so danes že tisti, ki ne bi poznali pomena in vloge te naše največje politične organizacije. Sto tisoče članov danes dnevno rešuje v tej organizaciji nešteto vprašanj naše socialistične izgradnje, v kateri kužemo naš lepši jutrišnji dan.

Tudi v našem okraju se je doslej vključilo v Socialistično zvezo lepo število naših delovnih ljudi in še vedno vstopajo v njene vrste novi člani iz naših najoddaljenejših kmečkih zaselkov in vasi.

Zal pa imamo tudi med nami ljudi — prav je, da jih ni veliko — ki jim je organizacija tuja in celo menijo, da jim ni potrebna. Konkretno: blagajnik tarenškega odbora SZDL Toplice v Zagorju je na zadnjem sestanku osnovne organizacije ZK govoril o ljudeh, ki so celo sovražno razpoloženi proti nji. Omenil je, da je pri pobiranju članarine naletel na človeka, ki je z vso silo trdil, da ne plača članarine, »ker mu organizacija ni potrebna...«

K taki izjavi je pravzaprav vsak komentar odveč. Toda mi menimo, da ne bi bilo odveč povedati temu tovarišu nekaj besed. Ta tovariš je prav gotovo pozabil, da se je ta naša največja organizacija porodila v tistih strašnih dneh naše narodne zgraditve, ko je dejansko šlo za obstoj slovenskega in jugoslovanskega ljudstva, poročila se je v času, ko so padali sto tisoč naših najboljših ljudi, da bi preostali uresničevali in nadaljevali njihovo započeto delo. Danes smo svoobodni in ravno v okviru te organizacije nadaljujemo njihovo započeto delo. Res je; nikogar ne bomo silili v organizacijo, kajti članstvo v njej terja od posameznika določene dolžnosti in mu daje tudi do-

S seje OSS v Trbovljah

Volimo najboljše delavce

Pred dnevi je bila v Trbovljah seja predsedstva Okrajnega sindikalnega sveta s tajniki občinskih sindikalnih svetov.

Sindikalni funkcionarji so na tem sestanku na široko obravnavali bližnje volitve v organe delavskega samoupravljanja in na osnovi pisma Centralnega sveta ZSJ in obstoječih predpisih glede tehnične izvedbe volitev v delavske svete. Pri izvedbi teh volitev je predvsem potrebna politična aktivizacija naših delovnih kolektivov. Sindikalne organizacije so dolžne, da nudijo delovnim kolektivom vso podporo pri izvedbi predvolilnih sestankov, prav tako morajo posvetiti vso skrb izbiri kadrov in predlagati v bodoče organe delavskega samoupravljanja najboljše tovariše. Okrajno sindikalno vodstvo je mnenja, da je treba na teh predvolilnih sestankih naših delovnih kolektivov dati poseben poudarek našim novim gospodarskim smeri in pojasniti tudi našo davčno politiko v kmetijstvu — skratka, predvolilni sestanki

naj dajo bližnjim volitvam v delavske svete gospodarsko-političen poudarek. Vodstvo priporoča nadalje postavitev političnih komisij za vodstvo vseh predvolilnih priprav za volitve po občinskih sindikalnih svetih. Po vseh sindikalnih svetih občin bodo tudi širše seje svetov skupno s predsedniki in tajniki sindikalnih podružnic, predsedniki delavskih svetov in upravnih odborov ter direktorji podjetij.

Predsedstvo OSS je ob tej priložnosti razpravljalo tudi o izdelavi zaključnih računov sindikalnih podružnic in sindikalnih svetov ter o sestavi njihovih proračunov, o številu članov kolektivov izven sindikalnih organizacij, ki jih je še vedno preko 2.500, in o uvedbi novega finančnega poslovanja v novih občinskih sindikalnih svetih. Posebno važnost polaga okrajni sindikalni svet na tečaj RK po naših podjetjih. Organizacijo teh tečajev morajo izvesti z našo mladino sindikalne podružnice.

A. K.

Občinski ljudski odbor Trbovlje e zasedal

Pred kratkim je bila v Trbovljah 7. redna seja občinskega ljudskega odbora, ki jo je vodil predsednik Lojze Dular. Odborniki so najprej pregledali sklepe prejšnje seje, nato pa razpravljali o poročilih gospodarskega sveta in sveta za komunalno gospodarstvo. Ta poročila obravnavajo razna gospodarska in komunalna vprašanja v občini. Svet za gospodarstvo je na svojih zadnjih sejah precej razpravljalo o de-

lavskem samoupravljanju in o skladu občinskega prometnega davka in taks ter o subvencijah iz tega sklada. Svet za komunalno gospodarstvo pa je posvetil posebno pozornost tudi vprašanju cest, ki so se doslej po številnih delavskih kolonijah zelo slabo vzdrževale, medtem ko se je porabilo vse preveč sredstev za vzdrževanje cest v okoliških predelih. Svet za komunalno gospodarstvo je

(Nadaljevanje na 2. strani)

PRED VOLITVAMI NOVIH DELAVSKIH SVETOV

TEMELJITO SE PRIPRAVIMO

Vsi naši delovni kolektivi bodo do letošnjega 1. maja volili nove delavske svete.

Odveč bi bilo pisati kolikšne uspehe so dosegli delavski sveti v upravljanju svojih podjetij. Eno drži: letošnje volitve v organe delavskega samoupravljanja imajo dvojni pomen: izvedene bodo po dveletnem upravljanju sedanjih delavskih organov v šestem letu obstoja samoupravnosti delovnih kolektivov, kar je že razmeroma dolga doba za pridobitev bogatih izkušenj v praksi upravljanja in za popolno uveljavljanje delavskih svetov.

Ni več daleč do volitev. Vsega le poldrugi mesec. Zatorej bo prav, da se v tem času intenzivno pripravimo in s sodelovanjem sindikalnih organizacij izvedemo vse važnejše priprave. Ne dopustimo, da bodo volitve gola formalnost, kajti te volitve so tako velik dogodek v življenju slehernega delovnega kolektiva, da ga ne gre podcenjevati. Od nas samih je odvisno, kakšne tovariše bomo izbrali v svete, kajti zavedati se moramo, da bodo za dobo dveh let v imenu vsega delovnega kolektiva upravljali s celotnim dogajanjem svojega podjetja.

V pismu Centralnega sveta sindikatov Jugoslavije, ki je bilo razposlano vsem sindikalnim organizacijam, je med drugim rečeno tudi naslednje:

Za nami je doba velikih gospodarskih uspehov, ki so materialni izraz tako delovnih kakor tudi upravljalnih sposobnosti neposrednih proizvajalcev, na pragu pa smo nove smeri v naši gospodarski politiki, ki zahteva brez dvoma več imajočih vesti, odgovornosti, vztrajnosti, doslednosti, iniciative in smisla za celotnost našega gospodarskega razvoja pri vsakem delovnem kolektivu in družbenem organu upravljanja.

Smo v teku vsestranskih prizadevanj za povečanje delovne storilnosti, kar je življenjski problem nadaljnjega gospodarskega razvoja in glavni pogoj za izboljšanje življenjskega standarda, morala pa bi postali vsakdanja skrb delavskih organov upravljanja tudi še naloge, ki bo v središču pozornosti vsakega delovnega kolektiva.

Naš gospodarski sistem se še nadalje razvija in izpopolnjuje, posebno glede razdeljevanja dohodkov in plačnega sistema pa bodo izkušnje, vztrajnost in prispevek k izvajanju po delavskih organih upravljanja tudi v tem pogledu izredno dragocene.

V nadaljevanju pisma poziva Centralni svet sindikalne organizacije naj vsestransko sodeluje v predvolilnih pripravah in nudijo čimveč pomoči sedanjim delavskim svetom, da bodo vse priprave pravočasno zaključene.

In še na nekaj ne smemo pozabiti. Letos se prinašata v volitve tudi dve novosti, ki v glavnem zadevata večja podjetja.

V vseh tistih podjetjih, ki imajo v svojem sestavu eno ali več obratnih ali poslovnih enot, v katerih je zaposleno večje število delavcev in uslužbenec, more delavski svet podjetja oddati, da se volijo člani v novi delavski svet po volilnih enotah, kar pomeni, da se bodo v vsaki volilni enoti volili samo kandidati, ki so na listi dotične volilne note, s čimer se omo-

goča, da delavci v velikih podjetjih ne bodo glasovali za kandidate, ki jih dovolj ne poznajo, preprečuje pa se tudi možnost preglasovanja po obratih z večjim številom delavcev.

In drugič: izvršile se bodo volitve delavskih svetov po obratih, kolikor je v pravih podjetjih določen njihov obstoj v posameznih obratih in poslovnih enotah podjetja, s čimer se dejansko uzakonjuje praksa, ki se je že z izkušnjo deloma preverila in z uspehom opravičila, kar predstavlja enega izmed načinov približanja upravljanja delavskemu razredu.

Iz vsega tega je razvidno, da bodo letošnje volitve delavskih svetov važna in odgovorna naloga. Od vseh nas je odvisno, da bodo letošnje volitve še bolj utrdile delavske svete pri njihovem prizadevnem delu.

V Vidmu-Krškem so razpravljali o novih ukrepih v davčni politiki

Pred dnevi je bila v prostorih Tovarne celuloze na Vidmu razprava o novih ukrepih v davčni politiki, ki so se je udeležili člani občinskega odbora SZDL, občinskega komiteja ZK, predsedniki osnovnih organizacij SZDL, odborniki ljudskega odbora in krajevni odborov.

Predsednik občinskega odbora

Pomemben sklep predsedstva RSZSS

Društva prijateljev ev prirode bomo dobili

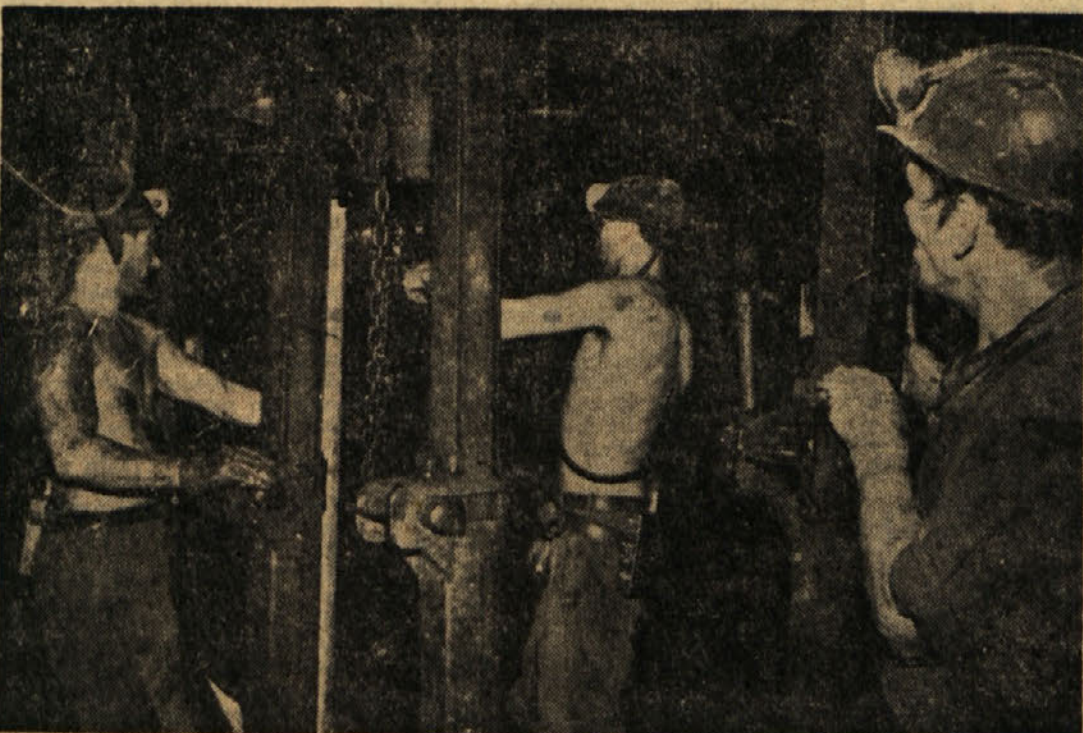
Na III. kongresu Zveze sindikatov Jugoslavije je bilo med drugimi pomembnimi sklepi sprejeto tudi določilo, da po naših krajih pričemo ustanovljati Društva prijateljev prirode. Sedaj je predsedstvo RSZSS sklenilo oziroma priporočilo vsem občinskim sindikalnim svetom in podružnicam, naj temeljito razmislijo o osnovitvi Društev prijateljev prirode in jih po možnosti čimprej ustanovijo.

Zakaj taka društva? Mnogim je še v spominu plodno delovanje predvolilnih Društev prijateljev prirode. V okviru teh društev je bilo prirejeno nešteto zanimivih in poučnih izletov, na katerih so našli delovni ljudje razpravljali o svojih teža-

vah in se krepili v enotnosti in solidarnosti proti kapitalističnemu izkoriščanju. Ravno na takih izletih je bil niz zanimivih predavanj in sestankov, na katerih so se delavci pogovorili o stoterih akcijah.

Danes bo vloga teh društev nekoliko spremenjena. V prvi vrsti naj bi v teh društvih skrbeli za to, da bi delovni ljudje čim boljše izkoristili svoj prosti čas, da bi spoznavali naše kraje in na ta način širili delavski turizem.

Prav bi bilo, da bi naša zasavska sindikalna vodstva resno razmišljala o tem vprašanju in po možnosti še letos ustanovila taka društva. Delovni ljudje pa bodo spoznali, da so jim taka društva zelo potrebna.

Trenutno je eden izmed najvažnejših pogojev za povečanje produktivnosti v rudarstvu, mehaniziranje dela. Strojna tovarna v Trbovljah, specializirana za proizvodnjo rudarskih naprav, bo letos izdelala 4040 ton raznih strojev in naprav v vrednosti 2 milijard dinarjev. Od celotne proizvodnje je namenjeno 85% naprav in strojev za naše rudnike. Pa tudi nekatere druge večje jugoslovanske tovarne bodo izdelale precej rudarskih strojev in naprav. Na sliki: zasavski rudarji so že pred leti začeli uvajati železno tesarbo

8. MAREC - DAN ŽENA

Klara Zetkin, član društva Spartak, ki je med prvo svetovno vojno bilo revolucionarno krilo v nemški socialno-demokratski stranki, je predlagala leta 1920 na II. kongresu socialistk v Kopenhagnu, naj 8. marec postane mednarodni praznik žena.

Tudi pri nas praznujejo žene ta mednarodni praznik. Letošnji praznik pa je še prav pomemben zato, ker se širom po domovini ustanavljajo ženska društva, v katere se vključujejo vse več žene.

Ogromne so naloge ženskih društev. S svojo dejavnostjo na različnih področjih družbenega življenja so naše žene dokazale, da se hočejo tudi v bodoče udeleževati koder koli bo to potrebno. Naša dolžnost pa je, da ženam pomagamo, kjer koli je to potrebno, prav posebno pa da omogočimo delavkam-materam take delovne pogoje, da bodo lahko neovirano vzgajale naš mladi rod.

stvo. Zeleti je, da bi bili boljši pogoji za izobraževanje kmečke mladine v kmetijskih šolah, kjer bi se lahko izobraževali. Kmetijski nadaljevalni šoli sta v občini Videm-Krško le dve. Ker kmečka mladina ni posebno navdušena za izobraževanje, bi bil potreben zakon, da bi mladina obvezno obiskovala nadaljevalno šolo.

Težave so nadalje z vinom. Kmetje ga ne morejo prodati, ker ni tako dobre kvalitete, kakor je bilo v prejšnjih letih. Da bi kmetje prišli do denarja, je treba na kakršen koli način najti odkup vina. V tem pogledu naj bi morda posredoval okrajni ljudski odbor. Pa tudi v domačih gostilnah ne dobiš pristnega vina. Vseko vino v gostilnah »režejo« in mu tako spremenijo okus. Kljub temu, da so vina slabša, je nujno da se prodajajo pristna, zato pa po znatno nižjih cenah.

Nekateri kmetijski pridelovalci se resno trudijo in dosega v kmetijstvu tudi velike uspehe. Žalostno bi bilo, da bi po njihovem zgledu obdelovali zemljo tudi vsi ostali in tako dosegli večji hektarski donos. S tem bi izboljšali sebi in tudi skupnosti življenjske pogoje.

DPM VIDEM SE PRIPRAVLJA NA 8. MAREC

Društvo prijateljev mladine o že dalj časa pripravlja na proslavo Dneva borbenih žena. 3. marec.

V soboto 10. marca, bo v videmski dvorani slovesna akademija, na kateri bo govor posvečen zgodovinskemu prazniku borbenih žena. Program bodo izpopolnili učenci osnovne šole z Vidma in cibalci iz otroškega vrta. Ženski pevski zbor bo zapel nekaj pesmi, nato pa bo družabni večer, ki ga bo priredilo Društvo prijateljev mladine.

V Krškem je to nalogo prevzelo društvo »Žena in dom«, ki bo prav tako pripravilo proslavo v počastitev tega zgodovinskega dne. Na slovesnosti bodo sodelovali dijaki nižje gimnazije, pevski zbor in osnovnošolska mladina.

3. MAREC V TRBOVLJAH

Dan žena bodo v trbovljskem revirju tudi letos slovesno praznovali.

Vse »Svobode« v kraju bodo priredile v svojih domovih glavnostne akademije na kateri bodo sodelovale skoro vse sekcije.

V Delavskem domu bo med drugim gledališka družina »Svobode-Center« uprizorila tudi dramo »Molčeca usta«. Lepe proslave bodo imeli tudi v vseh drugih krajih Zasavja.

Albina Roš:

»Dela nam ne zmanjka...«

Intervju s predsednikom Ob. LO Brežice, tov. Kolencem

Da bi se поблиže seznanili z delom občinskega ljudskega odbora v Brežicah, je naša sodelavka zastavila predsedniku tov. Ivanu Kolencu nekaj vprašanj v zvezi z ljudskim odborom.

Koliko svetov je v vašem občinskem ljudskem odboru in kako delajo?

Naš občinski ljudski odbor ima sedem svetov. Lahko rečemo, da vsi sveti dobro delajo in rešujejo vsa tekoča vprašanja, imajo pa svoje delovne programe. Zgodi se, da svojih sklepov včasih ne morejo v celoti realizirati. Vzrok za to, mislim, je v tem, kar pri nas strokovni kader še ni v celoti zaseden. Kar se tiče kvalitete dela moram reči, da sem zadovoljen.

Kakor sem že omenil, imamo sedem svetov. Praksa pa je pokazala, da bomo morali preiti na razširitev svetov, in sicer: gospodarski svet se bo moral razdeliti oziroma ustanoviti še svet za kmetijstvo. Prav tako je preobremenjen svet za šolstvo, prosveto in kulturo. Namesto enega bomo formirali tri svete: svet za šolstvo, svet za kulturo in prosveto in svet za predvojaško vzgojo.

Kako ste zadovoljni s krajevnimi uradi in krajevnimi odbori?

Krajevni uradi poslujejo v naši občini v sedmih krajih, in to na sedežih bivših občin. Ker smo prišli do zaključka, da so ti uradi za nekatere naše državljane le preveč oddaljeni, smo s 1. marcem ustanovili oziroma so pričeli poslovati še trije novi krajevni uradi, in sicer v Kapelah, Sromljah in v Globokem. Na vsakem krajevnem uradu naj bi ostal po en uslužbenec z bivšega občinskega ljudskega odbora. Pokazalo se je pa, da sta v tistih krajih, ki zajemajo večje področje, potrebna dva uslužbenca.

Krajevni odbori v naši občini dobro delajo. Z nanímanjem spremljajo gospodarsko politiko, na svojih sejah obravnavajo gospodarska vprašanja svojega področja in komunalno dejavnost. Več o delu krajevnih odborov ne morem reči, ker je čas njihovega delovanja razmeroma še kratek.

Ali je v vašem občinskem ljudskem odboru administrativni aparat zadovoljiv?

Administrativni aparat v našem občinskem ljudskem odboru je delno zadovoljiv. Kader pri nas ni izpopolnjen, razen tega pa še niso vsa delovna mesta zasedena. Brž ko bodo vsa mesta zasedena in ko bodo vsi naši uslužbenci opravili strokovne izpite, potem bo delo lažje in hitreje potekalo.

Kako napreduje pri vas komunalna dejavnost?

Dela so v polnem teku. Vidnih uspehov zaradi vremenskih razmer ni. Bivša občina Brežice je vsekakor razpolagala z večjimi finančnimi sredstvi, obsegala pa je znatno manjše področje.

Občinski ljudski odbor Trbovlje e zasedal

(Nadaljevanje s 1. strani) nanenja, naj se trboveljska glavna cesta čimprej rekonstruira in razširi na sektorju Dreo — železniška postaja. Poročilo nadalje precej podrobno prikazuje stanje trboveljskega vodovoda.

Poročilo se je razvila živahna razprava v njej je bilo posebno poudarjeno, da je treba čim bolj urediti preskrbo mesta z mlekom, ki je zelo pereče vprašanje. Razpravljali so tudi o tem, ali naj se nadaljuje z nekaterimi že začeti gradnjami, ob kateri priložnosti je prišlo spet na dnevni red vprašanje gradnje novega dijaškega doma in Glasbene šole. Vsi so se sporazumeli da se začeta dela nadaljujejo in skončajo, nato pa naj se prične v okviru finančnih možnosti z novimi deli. Prav tako so se vsi strinjali s tem da je treba dokončati dela na Trgovskem domu na Vodah.

NI MI POTREBNA

(Nadaljevanje s 1. strani) ločne pravice. Toda če ta tovariši sodi, da mu je organizacija nepotrebna, naj ne pozabi, da mu je ravno ta organizacija ustvarila pogoje za njegovo vsakdanje delo in zaslužek za vsakdanji kruh. Tega mu ne bomo odrekli, četudi noče postati član organizacije. Pač pa naj tu in tam razmisli o tem, da ne stoji v vrstah milijonov naših delovnih ljudi, ki se zavestno bore za svetle cilje naše socialistične izgradnje.

Ker je od formiranja novih občin poteklo le pol leta, ne moremo še danes govoriti o uspehih, kajti delo občine, predvsem v komunalni dejavnosti, bo vidno mogoče čez eno ali več let.

Ko so bili zbori volivcev, o čem so na njih volivci največ govorili?

Volivci so na zborih volivcev največ razpravljali o vaških problemih: na dnevnem redu so bila vprašanja elektrifikacije, občinskih cest in vaških poti, asanacije, vodnjaki itd., medtem ko kritik o splošnem gospodarstvu občine ni bilo.

V Stari vasi na Bizeljskem, Župelevcu in v Kapelah so volivci soglasno sprejeli sklep, da bodo prispevali, kolikor bo potrebno, za samovzdrževanje poti. Precej govora je bilo na zborih volivcev tudi o kmetijstvu.

Omeniti moram še to, da se od zborov do zbora večja udeležba volivcev, kar je razveseljujo. Iz tega je razvidno, da se volivci živo zanimajo za naše politično in gospodarsko življenje.

Kako nameravate te probleme rešiti, kdaj in kako?

Na to vprašanje je težko odgovoriti. Nekega perspektivnega plana za sedaj še nimamo. Volivci namreč mislijo, da bi morali vse naenkrat rešiti. To pa je seveda nemogoče, treba bo delati postopoma. Samo za elektrifikacijo v vsej občini bi potrebovali okrog 70 milijonov dinarjev, kar pa naš občinski ljudski odbor iz svojih sredstev še zdaleč ne zmore.

Zanimalo bi me, če računate po predvidenem predračunu družbenega plana na nove in-

vesticije, kakšne bodo te in kdaj naj bi se amortizirale?

Za sedaj ne predvidevamo ničesar, kajti ne vemo še, če bodo občine imele svoje družbene plane ali ne. Po predračunu smo predvideli le gradnjo nove šole v Veliki dolini, nekatere elektrifikacije, komunalne objekte, popravilo in ureditev cest. Vse to je vezano na finančna sredstva, ki si jih moramo pred začetkom teh del zagotoviti.

Ali je vaša občina razpisala štipendije in koliko študentov štipendistov je pogodbeno vezano z občinskim odborom?

Naš občinski ljudski odbor je razpisal precej štipendij: 12 za slušatelje na univerzi in visokih šolah, 15 za dijakke učiteljske, 2 za gojenke srednje vzgojiteljske šole, 11 za dijakke TSS, 7 za dijakke drugih industrijskih in ekonomskih šol itd. Iz tega je razvidno, da imamo precej štipendistov. Samo za štipendije izdamo letno 4 in pol milijona dinarjev. Komisija za štipendije bo v kratkem pripravila pogodbe, tako da bodo prav vsi pogodbeno vezani z našim občinskim ljudskim odborom. Upam, da nam bo čez leta strokovni kader zagotovljen in bo delo tedaj dosti lažje potekalo.

Občina Brežice je tako po prebivalstvu kakor po obsegu največja v okraju Trbovlje in je zato delo v njej težje kakor drugod. Okoliške vasi in zaselki so v precej hribovitih predelih, ceste in občinske poti so prilično razvrane. Tovariši predsedniki, ki ga je težko dobiti za pol ure, je precej obremenjen, kar ni čudno, kajti dela mu ne zmanjka.

Trgovine naj skrbijo tudi za kvaliteten prevzem blaga

Zadnje čase je bilo ugotovljeno več primerov, da so trgovine prodajale pokvarjeno blago. Do tega lahko pride zaradi tega, ker trgovski uslužbenci ne posvečajo dovolj pazljivosti kvalitetnemu prevzemu blaga. Zelo pogosto se pojavljajo reklamacije zaradi slabe teže, kar je seveda tudi problem zase, ki ga ne gre zanemarjati. Postala je namreč že nekaka navada, da nekatera grozistična trgovska podjetja in tudi tovarne tehtajo blago bruto za neto, da navajajo v pošiljalnicah nerealno težo ambalaže itd. Ta primanjkljaj se pogosto prevlani na potrošnika, kar je seveda nepravilno in nepošteno. S tem sem hotel reči, da morajo biti trgovine v bodoče še bolj dosledne pri količinskem prevzemu blaga in da — če ne zaželežijo tudi reklamacije — na grobe nepravilnosti opozarjajo pristojno tržno inšpekcijo. Se bolj kakor to pa je potrebno,

da posvečajo vso pazljivost tudi kvaliteti blaga, ki ga trgovskim podjetjem pošiljajo grozisti in tovarne. Treba je namreč pomisliti na to, da pokvarjeno blago lahko povzroči množične zastupitve. Teh pa zadnja leta v naši državi ni bilo malo.

Doslej je bilo v navadi, da so trgovine, v katerih je bilo ugotovljeno, da prodajajo pokvarjeno blago, odgovornost prevlali na pošiljatelja blaga. V bodoče bodo za to odgovarjati trgovski uslužbenci tiste trgovine, kjer bodo našli pokvarjeno blago, pa četudi bodo lahko dokazali, da so tako pokvarjeno blago prejeli, kar od grozista ali iz tovarne. Odgovorni trgovski uslužbenci so pač dolžni, da vsakokrat, ko prispe blago, skrbijo za njegov kvaliteten prevzem. Za ta prevzem pa je seveda potrebno ustrezno znanje iz blagovnanstva, ki pa ga še nimajo vsi trgovski uslužbeni. Pred trgovskimi uslužbeni se torej poraja naloga, da bolj študirajo blagovnanstvo in seveda tudi tehnologijo blaga, ki ga prodajajo.

Nemalokrat se blago pokvari v sami trgovini. Vzrokov je več: največkrat pride do pokvarjenja blaga zaradi nepravilnega naračila blaga; trgovina namreč nakupi prevelike količine tega ali onega blaga, in ker gre počasi v promet, se pokvari. Temu je pogosto krivo tudi nepravilno ravnanje z blagom.

Kako je z avtobusno zvezo Brežice-Trbovlje?

Sirijo se govorice, da bo brežiško podjetje »Prevoz« vzpostavilo avtobusno zvezo Brežice-Trbovlje in nazaj. Ker se marsikdo boji, da bo ostalo pri govoricah bi rad opozoril na to, da bo ta proga rentabilna, saj se vsak dan vozi v Trbovlje precej ljudi, ki bodo radi opustili vožnjo z vlakom; gre pa predvsem za uslužbence občinskih odborov in tudi za ostale ljudi, ki morajo po opravih v Trbovlje, s katerimi pa so zelo slabe zveze z vlakom. Če hoče nekdo iz Bizeljskega potovati s prvim vlakom v Trbovlje, da bi tam lahko kaj opravil, mora prespati v Brežicah. Tako potovanje je seveda vezano s precejšnjimi stroški. Tudi oddaljenost železniške postaje od središča do Trbovelj, ki še poveča naporno potovanje, govori za vzpostavitev take avtobusne proge. Če bo voznik red v tej progi prilagojen potrebam in željam ljudi, ki večkrat potujejo v Trbovlje bo vse, kar sem navedel, odpadlo

Premije naj bodo ekonomsko utemeljene

V lanskem aprilu, ko smo začeli uvajati nov plačni sistem, smo hkrati posvetili precejšnjo pozornost sistemu premiranja v naših podjetjih. Čeprav je ta sistem — lahko bi rekli — »dnevna tema« našega vsakdanjega gospodarskega življenja, temu vprašanju posvečamo še vse premalo pažnje. Ponekod so začeli premijski pravilniki sestavljati »na hitro roko«, ne da bi se poglobili v ta del nagrajevanja z vso potrebno resnostjo. Od tod tudi zelo šablonska merila za premije in od tod delavcem nerazumljiva določila. O tem vprašanju je med drugim govoril delegat občinskega sindikalnega sveta na I. občnem zboru Republiškega sindikalnega sveta Slovenije. Ta je med ostalim dejal: »Premije v naših podjetjih so dostikrat zelo šablonsko določene. Upravnim odborom in delavskim svetom se premije ne pokažejo v tisti luči, kakor bi bilo to potrebno. Največkrat so premije izražene v odstotkih, tako da delavci težko razumejo, zakaj je dobil ta delavec večji del premij in zakaj drugi manjši del.«

Da bi takšne nerazumljivosti odpadle, je ta delegat predlagal, naj se v bodoče v premijskih pravilnikih izražajo zneski v dinarjih in ne v odstotkih, kajti če bodo te stvari razumljive, če bodo ljudje vedeli, zakaj nekdo dobi premijo, potem bo vse to tudi vzpodbudneje vplivalo na delo.

Kje je izvor vseh teh nepravilnosti? Nedvomno v tem, da marsikje nepravilno pojmujejo premijski način nagrajevanja, da nimajo urejenega poslovanja

v podjetju in morda celo v zlonamernosti. Marsikje računajo, da so premije le dopolnilni dodatek k tarifnim postavkam in ne razločujeta podrobnosti, kdo je upravičen prejeti premije in kdo ne. Ponekod pa tudi ne določajo podrobnosti meril za delitev premij, ker se le-te izplačujejo iz dela dobička in si hočejo posamezniki prav na osnovi posplošenih šablonskih določil prisvojiti večji del sredstev podjetja, kakor pa bi si jih smeli.

Pravilno uvajanje premijskega sistema je nemogoče, če ni knjigovodstvo na tekočem, če ni stalne evidence proizvodnih uspehov, če v podjetju ne proizvede vseh tistih vprašanj, ki so odločilna za čim popolnejše uresničanje premijskega sistema nagrajevanja. Tega načina nagrajevanja ne smemo podcenjevati, saj je za nenehno rast storilnosti dela, za znižanje proizvodnih stroškov, prihrank materiala itd. izredne važnosti. Ko je tov. Janko Rudolf na skupščini Republiškega sveta sindikatov Slovenije govoril o nagrajevanju, je dejal tole:

»Naše prizadevanje, da bi kolikor mogoče izpopolnili plačni sistem, izvira vsekakor iz spoznavanja, da je poleg nenehne in zavestne akcije socialističnih sil potrebno tudi stalno izpopolnjevanje našega gospodarskega mehanizma in da pri vseh naporih za dvig produktivnosti dela lahko odigra zelo odločilno vlogo čim bolj plačni sistem, to je tak sistem, ki se bo v največ možni meri približal socialističnim načelom nagrajevanja dela.«

Res je, da smo v tem pogledu že do neke mere uspešni, tako da sedaj veljavni sistem že vzpodbuja individualnega proizvajalca k boljšemu delu. Prav tako je res, da bomo z izboljšanjem premijskega sistema napravili pomemben korak naprej. Ravno tako pa velja, da še nismo našli poleg individualnega nagrajevanja ustrezne oblike na nagrajevanje celotnega delovnega kolektiva.

Premijskemu sistemu se torej pripisuje dokajšnja pomembnost. Kaj moramo storiti, da ga bomo čim dosledneje uve-

Se o brežiški tržnici

Pred nedavnim nam je neki tovariš iz Brežic poslal dopis, v katerem govori o brežiški tržnici, o kateri smo tudi mi že pisali (v mislih imamo namreč gradnjo novega trga).

Predlogi, ki jih navaja pisec, so po našem mnenju precej tehtni, to še tem bolj, če jih presojamo z vidika čim večjega zmanjšanja v to svrhu potrebnih investicij, kar bo v prid dvigu naše življenjske ravni, potem moramo pritrditi, da jih ne gre puščati v nemar. Dopis pravi takole:

O gradnji nove brežiške tržnice je bilo že veliko govora. Napravljena je bila že celo maketa novega objekta, le neka ovira je da se ta načrt ne more ostvariti: preveč denarja bi terjala! Čemu bi tako visoko letali in zidali tržnico kakor za kakšno veliko mesto? Za novo, zaprto tržnico bi izdali nekaj deset milijonov dinarjev, in vprašanje je še, če bi bila le-ta v mestu, kakršno je naše, sploh vsa v uporabi. Bodimo skromnejši in napravimo tržnico — našim finančnim možnostim in perspektivam primerno.

Tak prostor, sicer majhen, toda za naše današnje in jutrišnje prilike dovolj velik, je na dvorišču občinske hiše. Tukaj je sedaj nekakšen vrt z bunkerjem in meteorološko hišico, ki je menda samo za okras. Ta prostor naj bi se od treh strani zagradil z visokim zidom, na katerega bi se navzgor položila streha, dovolj široka, da pokrije ves tržni prostor, na katerem bi bile stalne prodajne mize in predali. Severna stran tržnice bi bila odprta. Lahko

Delo zvvi v Zagorju

Kot po vseh drugih krajih, tako imamo tudi v Zagorju organizacijo vojaških vojni invalidov, ki je precej delavna. Lansko leto je med drugim priredila v počastitev 10. obletnice naše osvoboditve »Invalidski teden«, ki je lepo uspel.

Zagorski invalidi so v lanskem avgustu organizirali tudi 3-dnevni avtobusni izlet po Primorskem, ki se ga je udeležilo 37 članov.

ZVVI v Zagorju se je ob koncu lanskega leta oddolžila 180 invalidom, partizanskim vdovam in otrokom naših borcev: vse je lepo obdarila. Društvo je

pa bi se tudi ta zaprla in napravila dva vhoda oziroma hodov: zgornji pri občinski hiši in spodnji pri gasilskem domu.

Takšna tržnica s primernimi sanitarnimi napravami bi nekaj desetletij lahko služila svojemu namenu — in kar je najvažnejše: stala bi le nekaj sto tisočakov, vsekakor pa morda komaj desetino zneska, ki bi ga morali izdati za tržnico po obstoječem načrtu, ki ga ima komunala. Resnica je, da je nova tržnica nujno potrebna in da se bo treba resno lotiti rešitve tega problema.

Pred nedavnim je imel Aero-klub »Stane Kamnik« v Zagorju, ki deluje že od leta 1945, redni letni občni zbor, ki so ga počastili s svojo udeležbo tudi predstavniki oblasti in množičnih organizacij ter predstavniki Letalske zveze Jugoslavije podpolkovnik Novak in sekretar LZ Čedo Makole.

Člani društva so na skupščini ugotovili, da na lanskeoletnem občnem zboru začrtane naloge niso bile izvršene. Zakaj? V poročilih in v razpravi so navajali razne vzroke, eden izmed glavnih pa je prejšnji sklop — pomanjkanje ustreznih društvenih prostorov. Lokal, ki ga ima društvo sedaj, je namreč zelo vlažen, kar škodi raznim rekvizitom, ki se vedno bolj kvarijo. Za primer navedimo

doslej še vedno našlo moralno in materialno pomoč pri zagorskih podjetjih in LO mestne občine, za katero se jim po tej poti zahvaljuje.

V CERKLJAH SO IMELI PREDAVANEJE

SZDL je v dogovoru z OZZ organizirala več gospodarskih predavanj. Strokovnjaki iz Krškega in Brežice so predavali o vinogradništvu, poljedelstvu in živinoreji.

Predavanjem z zanimanjem sledi precejšnje število kmetovalcev iz Cerklj in bažnje okolice.

ljavili? V nekaj besedah povedano, sledeče: ko se v podjetju odločijo za uveljavljanje premijskega sistema, se morajo predvsem poglobiti v način premiranja. Takrat torej, ko se odločijo za obseg nagrajevanja, morajo upoštevati dvojje: kakšne so organizacijske možnosti in kolikšna so razpoložljiva sredstva za nagraditev.

Dober premijski sistem zahteva, da so premije odvisne od določenega učinka, ki je povezan z delom upravičenca in da premije vzpodbudno vplivajo še na večjo prizadevnost upravičencev. Premijski sistem mora biti torej povezan z organizacijo dela v podjetju in je sestavni del organizacije dela. Zato je treba vsestransko in podrobno proučiti organizacijo dela, delovne, organizatorne in kontrolne funkcije posameznih delovnih mest, ugotoviti, katera delovna mesta so predvsem važna za nemoten potek dela, kje vse je mogoče uvesti premije, da bodo vzpodbudno vplivale na rast produkcije in dohodkov. To pomeni, da je treba analizirati poslovanje podjetja v celoti, tako glede proizvodnosti dela kakor izkoriščenosti strojev, kroženja obratnih sredstev, razmerja med stroški — skratka, ugotoviti vse tiste čimlinke, ki bistveno vplivajo na uspeh podjetja.

Sele po taki organizacijski in gospodarski analizi celotnega podjetja je mogoče uspešno in podrobneje proučiti posamezna delovna mesta in ugotoviti, kje je treba uvesti premije, n.pr. za izkoriščanje strojev, za prihranek surovin, za ažurnost dela, določiti merila za zasledovanje proizvodnih uspehov itd. To pomeni seveda precejšnje delo, ki ga ni mogoče opraviti v nekaj dneh.

Seveda pa premijskega sistema ni mogoče uresničiti brez določenih sredstev. Zato se morajo v podjetjih tudi odločiti, kolikšen del sredstev bodo namenili za premije in od kod vse bodo ta sredstva črpali. Tarifni pravilniki morajo vsebovati določbe, kolikšen del sredstev se izplačuje za premije, in sicer iz dela dobička, ki je namenjen za plače delavcev in uslužbencev nad tarifnimi postavkami in iz drugih sredstev, ki so namenjena za premiranje, t. j. iz sredstev, pridobljenih z znižanjem polne lastne cene ali sredstvi, ki jih prepušča okraj kolektivu za nagraditev pred razdelitvijo dobička med podjetjem in okrajem.

Uveljavljanje premijskega sistema v podjetjih je torej zelo tehtno in odgovorno delo, saj gre pri tem za to, da je vsak nagrajen po delu. Zaradi tega premijski sistem ne trpi nobenih šablonskih in posplošenih določil, temveč mora vsak upravičenec nagrado opraviti v večji prizadevnosti — skratka: premije v podjetjih morajo biti gospodarsko utemeljene. —lk.

O delu Aero-kluba v Zagorju

Se danes nimajo pravih prostorov

samo padalo ki se je pokvarilo, stane pa precejšnjo vsoto denarja. Edina rešitev iz težeke položaja bi bila gradnja novih društvenih prostorov. Zastopnik mestne občine je obljubil letalcem, da bo pri gradnji prostorov občina pomagala kolikor mogoče, zlasti z gradbenim materialom. Vzrok za neuspehe pa je do neke mere iskati tudi v premajhni povezavi upravnega odbora s članstvom in pa — po mnenju nekaterih članov — v nezadovoljvi finančni pomoči. Slednje pa društva ne bi smelo uspevati, ampak bi moralo še z boljšim delom dokazati, da je vredno denarne pomoči. Člani društva bi morali imeti pred očmi naše partizanske borbe, ki so začeli upor tako rekoč s praznimi rokami, pa so le zmogli. Treba je le volje in spet volje.

Za bodoče ima društvo precej načrtov. Želimo mu, da bi jih boljše izvršilo kot lanskoletne. Zlasti želi društvo postati množično in vključiti v svoje vrste čimveč zagorske mladine. Precejšnjo skrb bo društvo posvetilo tudi modelarskim tečajem in teoretičnim tečajem iz padalstva, ki so se v preteklosti precej zanemarjali. Za vzgojo pilotov in padalcev bodo Zagorjani lahko uporabljali letališča v Celju, Ljubljani in Krškem.

Ob koncu občnega zbora so izvolili nov upravni odbor društva.

Sklepi okrajne konference ZKS Trbovlje

V skladu s splošnim prizadevanjem naše države in političnega vodstva za nadaljnjo krepitev socializma ter na podlagi referata in diskusije sprejema konference sledeče smernice in naloge za bodoče delo komunistov našega okraja:

1. Člani ZK so od zadnje konference do danes, pa tudi v vseh letih povojne graditve naše dežele nosili največji delež bremen in prispevali najznatnejši doprinos k uspehom, ki jih danes s ponosom ugotavljamo tako v gospodarstvu kakor tudi v

razvijanju socialističnih družbenih odnosov. Taki uspehi so bili možni zaradi pravilne politike našega vodstva CK ZKJ in CK ZKS zaradi dosledne uporabe marksističnih načel in prizadevanja na praktični, kakor tudi zaradi doslednega sprovanja te politike od večine članov ZK.

Konferenca je nakazala uspehe in pomanjkljivosti v našem delu. Sklepi naj služijo vzpodbudi za nadaljnjo delo in prizadevanje v pozitivnem pravcu in obenem za odpravljanje napak, ki ta razvoj ovirajo.

II. Družbeno upravljanje

Temeljni kamen socialistične graditve je družbeno upravljanje gospodarstva in celotnega družbenega življenja. Ta cilj so imeli komunisti vedno pred seboj, zasledovali so ga, ko so se iz globoke ilegale bojevali za osnovne delavske pravice, ko so se v borbi z okupatorjem borili hkrati z razrednim sovražnikom znotraj dežele, in k temu cilju so bili usmerjeni tudi prehodni ukrepi v dobi administrativnega upravljanja. Od kar družbeno upravljanje je nekaj let razvijamo in izpopolnjujemo, smo odpravili vrsto začelnih slabosti, vendar čaka komuniste na tem področju še dovolj nalog.

Z večjim pogumom in širino je treba pritegovati v organe družbenega upravljanja nove ljudi, pri čemer ne smemo pozabiti na mladino in žene, komunisti v organih družbenega upravljanja pa naj dajejo smer vsemu delu bolj dosledno in z večjo odločnostjo.

Komunisti morajo biti v teh organih nosilci naprednih teženj in zastopati v vsakokratni situaciji pravilno stališče, ne glede na to, da se je treba večkrat boriti z ožimi lokalističnimi težnjami kolektivov krajevnih skupnosti, proti razpisništvu, samovolji in drugim pojavom.

Družbenemu upravljanju sol in prosvete sploh, morajo komunisti bolj pomagati pri dajanju idejne vsebine, in ne samo materialne oskrbe, ker jedro vprašanja reforme je življenjska šola, ki naj usposablja človeka za dobrega državljanja upravljalca.

III. Gospodarstvo

Boljša življenje je v prvi vrsti odvisno od ustvarjanja materialnih dobrin, od katerih je odvisno tudi družbeno življenje v prosveti in kulturi, v zdravstvu itd. Zato je in ostane najvažnejša naloga komunistov — borba za napredek gospodarstva, predvsem v pravcu večje storilnosti dela.

Nova upravna organizacija okrajev z nastankom velikih

občin je pozitivno vplivala na hitrejši razvoj gospodarstva, ker so bile k delu pritegnjene nove moči iz širšega kroga ljudi. Če bomo mali skladno razvijali vse veje gospodarstva in če bomo imeli hkrati pred očmi okrajno, slovensko in jugoslovansko celoto, potem bodo rezultati kmalu vidni. Borba za večjo storilnost dela je toliko važnejša sedaj, ko proizvodnje

ne moremo povečati z vlaganjem večjih novih investicij, kot je bilo iz referata jasno razvidno. Pač pa je treba zato zmanjšati proizvodne stroške in do maksimuma izkoristiti vse obstoječe možnosti povišanja proizvodnje.

Investicijska politika je bila v glavnem pravilna; posamezni primeri pa narekujejo, da se moramo komunisti z vso ostrino boriti proti lokalističnim in partikularističnim težnjam. Proizvodni plani naj bodo sestavljeni tako, da bodo vzpodbujali k večji proizvodnji. Komunisti pa morajo v bodoče paziti, da se bodo investicijska sredstva uporabljala v okrajnem in občinskem merilu.

Zato je treba posvetiti več pozornosti kakor doslej razvoju obrti, zlasti tistih, ki nazadujejo, in skrbeti za obrtni naraščaj.

Ker imamo več pojavov izkoriščanja socialnega zavarovanja in zdravstvenih uslug, se moramo boriti proti temu, ker tudi te stvari slabijo naše gospodarstvo.

Čeprav je doseglo tudi kmetijstvo v zadnjih letih znaten napredek, je konferenca ugotovila, da kmetijska proizvodnja še vedno zaostaja za možnostmi,

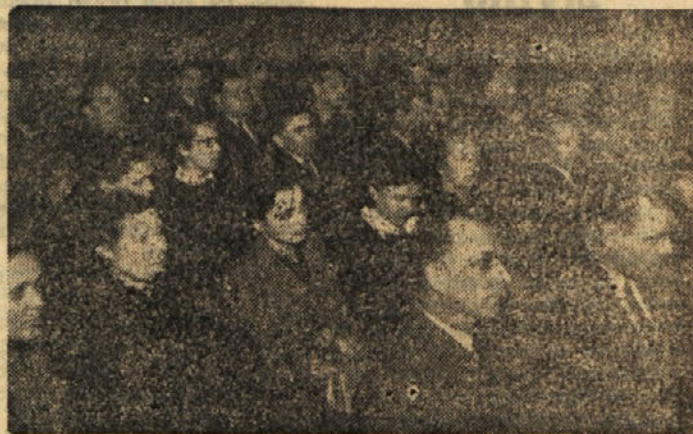
zlasti pa ugotavlja, da se vzporedno z razvojem kmetijstva ni so razvijali socialistični družbeni odnosi na vasi.

Naš ekonomski razvoj, zlasti dograditev ključnih objektov, elektrifikacije in industrije, omogoča in zahteva sedaj večjo pomoč kmetijstvu. V zvezi s tem imamo komunisti sledeče naloge:

Kmetijstvu je treba nuditi ekonomsko pomoč tako in v taki obliki, da se bodo krepile kmetijske zadruge na vasi in ne posamezniki;

razvoju kmetijstva naj služi pravilna stimulativna davčna politika in politika koordinacije; državna in zadržna posestva morajo biti vzgled socialističnega gospodarstva. Treba bo posvetiti več skrbim upravnemu vodstvu posestev in njihovi ekonomski podlagi.

Ker je bila okrajna konferenca ZK ravno v času pred občinskimi zbori kmetijskih združenj, naj komunisti zagotovijo preko SZDL, da pridejo v upravne odbore zadrug socializmu najbolj predani zadržniki. Zato je naloga komunistov in aktivov SZDL na vasi, da budno spremljajo razvoj zadrug s tem, da se sami vključijo v zadržno dejavnost. Skrbeti je treba da

Delegati poslušajo poročilo tov. Kovača

bodo v zadrugi dobri in sposobni ljudje; posebno važnost pa je treba posvečati pravilni izbiri uslužbencev zadrug. Samo ljudje, ki bodo zavestno uveljavljali načela socialistične politike na vasi, bodo uspešneje povečali proizvodnjo z zadržnimi sredstvi. Tudi državnim in zadržnim posestvom je treba v pogledu kadra nuditi več pomoči.

Pred komuniste v kmetijskem zadržništvu se postavlja naloga, da posvečajo v bodoče več skrbim vzgoji strokovnega zadržnega kadra, še posebej upravnikov in knjigovodij, kajti od njih je največ odvisno, kako se sprovajajo sklepi upravnih odborov.

pa morajo komunisti prenašati na ostale ljudi in ga uporabljati v praktičnih akcijah.

Poleg skrbi za svoj ideološki dvig pa morajo komunisti skrbeti za svoj moralni lik. Načelnost, delavnost, vztrajnost in vzgledno življenje so lastnosti, za katerimi mora težiti sleherni član ZK. Organizacije ZK se morajo odločno boriti proti lagodnosti, neiskrenosti, pljančevanju in ostalim razvadam, ki slabijo ugled komunistov v javnosti.

VI. Organizacijske naloge

Vse naloge bo možno izvajati le, če bomo imeli čvrste organizacije in dober sistem dela. Zato moramo stalno skrbeti za čistost in trdnost osnovnih organizacij s tem, da bomo odstranjevali iz naših organizacij vse nepoboljšljive člane, na drugi strani pa sprejemali nove člane, predvsem iz vrst delavcev in mladine.

Osnovne organizacije naj članom dajejo konkretne in primerne naloge, katerih izvršitev naj tudi preverjajo, ker so komunisti najboljše vzgajajo v delovnih akcijah.

Vodstva, to so sekretariati osnovnih organizacij, morajo vsak sestanek dobro pripraviti. Bolj kot doslej se je treba posluževati posvetov z aktivni komunistov v posameznih ustanovah, v organizacijah in družinih.

Okrajni in občinski komiteji morajo v taki smeri nuditi pomoč osnovnim organizacijam.

Vse naloge pa bomo uspešno izvršili, če bomo pri svojem delu enotni in delali v duhu demokratičnega centralizma.

IV. Vloga komunistov v množičnih organizacijah in družinih

Da bi vse naloge v gospodarstvu in družbenem upravljanju v našem okraju uspešno izvajali, moramo v največji meri aktivizirati množične organizacije in društva, v katerih naj bodo komunisti gonilna sila. Komunisti v SZDL morajo s propitjevanjem doseči, da bo ta množična organizacija zajela vse socializma predane ljudi in jih seznanjala z našim družbenim razvojem ter jih pritegnila k družbenemu reševanju nalog. Posebno nalogo imajo komunisti v SZDL na vasi, kjer morajo skrbeti za dvig kmetijske proizvodnje, za utrjevanje kmetijskih združenj in za prosvetljevanje kmečkega prebivalstva v najrazličnejših oblikah.

V industrijskih centrih pa naj komunisti v sindikatskih skrbijo za sodelovanje delavcev v upravljanju podjetja, za njihovo vzgojo in izobrazbo, da bodo sposobni odločiti vedno le v skladu z zahtevami našega gospodarstva.

Mladina je tista generacija, ki bo za nami prevzela upravo in nadaljnje razvijanje socializma v svoje roke. Zato jo je treba že sedaj poglobljeje pritegovati k delu, ji zaupati odgovorne naloge in ji pomagati da se bo

usposobila za bodoče vodstvo. V zvezi s tem je treba spremeniti odnos do mladine. Posvetiti vso pažnjo sprejemanju mladincev v ZK, pomagati mladinski organizaciji pri njenem organizacijskem delu in pri ideološki vzgoji. V večjem številu kot doslej je treba pritegovati mladino v organe družbenega upravljanja ter ji nuditi še posebno pomoč, da bo pravilno spoznala svoje naloge v teh organih.

Za mladino je izredno važno usmerjanje v poklice. Tega dela ne smemo prepustiti stihiji in

posameznikom, zlasti pa moramo skrbeti za to, da bo nadarjena mladina iz proletarskih vrst študirala in dosegala tudi najvišjo izobrazbo. V tem pravcu bo treba voditi tudi politike štipendiranja.

Velike važnosti pri vzgoji socialističnega človeka so tudi ostale organizacije in društva, kakor n. pr. ZB, ženska društva, kulturno-prosvetna društva, športna društva, društva ljudske tehnike, društva prijateljev mladine, gasilska, planinska društva itd. V njih morajo biti komunisti najaktivnejši člani, ki se borijo za socialistično smer delovanja teh društev.

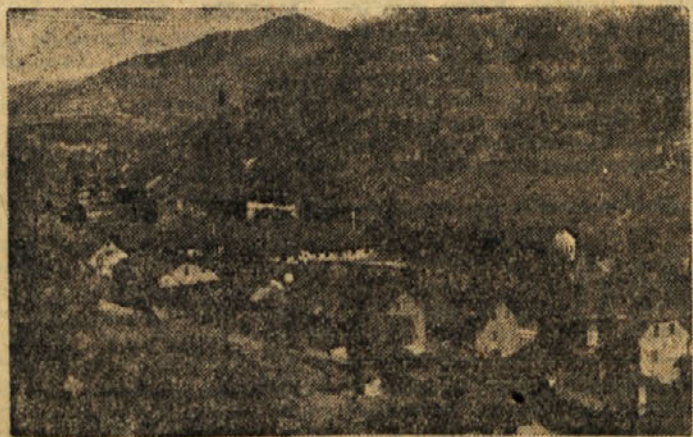
V. Skrb za ideološki dvig članstva in ostalih množic

V delu smo preizkusili to, da je praksa brez teorije prav tako dvomljiva kakor teorija brez prakse. Zato ne smemo podcenjevati ideološke izobrazbe s pridobivanjem osnovnega marksističnega znanja, ki ga moramo osvojiti v zadostni meri, ako se poglabljamo v razvoj našega socializma. Tako naj bodo usmerjeni tudi članski sestanki

ki pri analizi dogodkov v lokalnem širšem smislu in k pravilnemu in hitremu reagiranju na dogajanja.

Vodstvo osnovnih organizacij in občinski komiteji pa morajo razviti dosedanje oblike izobraževanja komunistov, da podprejo individualni študij (seminarje, diskusijske sestanke, študijske krožke itd.). Svoje znanje

Tovarno kemičnih izdelkov v Hrastniku bodo rekonstruirali

Pogled na Tovarno kemičnih izdelkov v Hrastniku

Skoraj 100 let stara Tovarna kemičnih izdelkov v Hrastniku se pripravlja na rekonstrukcijo in obnovo svojih proizvodnih sredstev. Skrajno dotrajana produkcijska sredstva te tovarne nujno terjajo obnovo in tudi tehnološki proces proizvodnje je nujno potreben modernizacije. Podjetje je izdelalo načrt rekonstrukcije celotnih tovarniških naprav, ki naj bi bila dovršena do leta 1960, to je ob 100-letnici tovarne.

Tovarno kemičnih izdelkov so prenesli iz Trsta v Hrastnik leta 1859. Z redno proizvodnjo v Hrastniku je prišla leta 1860. Prvotna proizvodnja je obsegala izdelavo kromove soli in kalijevega solitra. Postopoma so nato uvedli v tovarni izdelavo žvepene in solne kisline, zelene galice in železovih oksidov, ki so se v veliki meri izvažali. Leta 1890 so pričeli v tovarni s proizvodnjo superfosfatov, ki je bila po prvi svetovni vojni delno prenešana v Celje, kjer jo imelo podjetje svoje podružnico, iz katere se je razvila bivša kemična tovarna v Celju, ki je sedaj združena s tamkajšnjim Cinkarno. Produkcijski program

hrastniške tovarne je obsegal nadalje izdelovanje vodotopnih olj za usnjarsko in tekstilno industrijo in oddelek za proizvodnjo opijskih alkaloidov.

Po drugi svetovni vojni je podjetje obdržalo proizvodni program izdelkov osnovne kemične industrije, medtem ko se je proizvodnja farmacevtskih izdelkov in vodotopnih olj prenesla na podjetja tako imenovane lahke kemične industrije, kakor so to »Lek«, »Teol« iz Ljubljane in druga.

Obstoječi proizvodni program osnovnih izdelkov kemične industrije je podjetje izpopolnilo in razširilo tako, da proizvaja danes približno 35 kemičnih izdelkov, skoraj vse izključno za potrebe industrije.

Predvidena vsota za obnovo in modernizacijo tovarniških naprav znaša 250 milijonov dinarjev in bi obnovljena tovarna dala leta 1960 štirikrat večjo proizvodnjo. Vsak dinar, vložen v investicije, bo dal letno proizvodno vrednost 5,56 din. Rekonstrukcija tovarniških objektov bi bila torej plačana, računajoč po povečanem dohodku, v 8 mesecih. Ako vzamemo za osnovo dosežen dobiček, bi

oila izplačana v podrugem letu. Obnovev tovarne namerna podjetje finansirati iz lastnih sredstev, predvsem iz amortizacije, kolikor bo le-ta zastarelim podjetjem dana v celoti na razpolago.

Slej ko prej ostaneta osnovna izdelka proizvodnega načrta žveplena in solna kislina ter na novo uvedena fosforna kislina. Na podlagi proizvodnje omenjenih treh osnovnih izdelkov, katerih produkcija se bo tri- do štirikrat povečala, je izdelan proizvodni program za ostalo produkcijo. Zlasti se bo povečala proizvodnja železooksidnih barv in čistih železovih oksidov, ki bo zavzemala približno četrtno proizvodnje po vrednosti. S povečanjem proizvodnje namerava podjetje povečati tudi izvoz teh izdelkov za deseterkratno sedanjno količino.

Nova proizvodnja predvideva uvedbo izdelave rdečih in črnih železovih oksidov za oljate barve, emalje in barvanje cementa. Potrošnja teh barv je v državi zelo velika, zlasti oljnatih barv, ki jih naša industrija v celoti uvažuje. Tako bo proizvodnja novouvedenih barv in povečana produkcija sedanjih rdečih železooksidov dala naši skupnosti samo z izvozom najmanj okrog 215.000 dolarjev letno, zraven pa moramo prišteti še enkrat tolikšen znesek za prihranek, ker bomo tedaj prenehali uvažati barve.

Važna je nadalje v Tovarni kemičnih izdelkov v Hrastniku tudi proizvodnja različnih fosfatov, ki se je razvila šele po vojni in se veča iz leta v leto. Ta proizvodnja sloni na prej

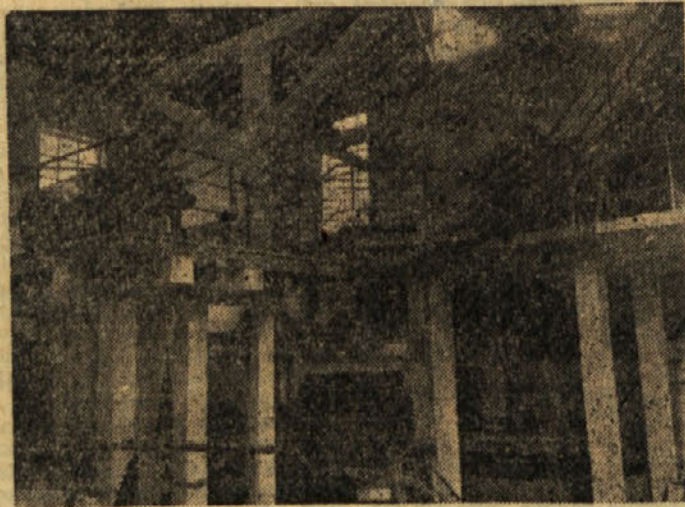
omenjeni fosforji kislini, ki je dragocena surovina za najrazličnejše zaščitne premaze na podlagi fosforja. Kot surovina služi fosforna kislina v podjetju za izdelavo fosfatov, kot so to tri-, di- in mononatrijev fosfat, in drugih fosfatov, ki jih je naša država do leta 1935 v celoti uvažala.

Trinatrijev fosfat se uporablja predvsem za mehčanje vode v parnih kotlih in za proizvodnjo cigaretnega papirja. Prav tako tudi dinatrijev fosfat, ki služi hkrati kot osnovna surovina za belj emalji na posodi po postopku jugoslovanskega strokovnjaka. Navedeni fosfat pa so obenem tudi surovine za proizvodnjo drugih fosfatov.

Delavsko samoupravljanje

Delavski svet in upravni odbor podjetja sta na svojih sejah podrobno razpravljala o bodočem razvoju tovarne in jasno določila njeno perspektivo s tem, da se podjetje temeljito obnovi in rekonstruira, nato pa proizvodnja postopoma razširi še na nove izdelke. Tu je misljena proizvodnja vanadijskih soli v sodelovanju s Tovarno aluminija v Kidričevem. Nadalje bodo na novo uvedli proizvodnjo manganovih soli.

Sadovi delavskega samoupravljanja so najbolj razvidni iz tega, da se je vrednost proizvodnje tovarne povečala v dveh letih za 158 milijonov dinarjev, količina pa za 2.300 ton izdelkov.

Ko bodo Tovarno kemičnih izdelkov modernizirali, bo dajala še več narodnega dohodka

Članstvo SZDL v Zidanem mostu in Velikem Širju je z delom svojih odborov zadovoljno

Organizaciji SZDL v Zidanem mostu in v Velikem Širju se zavedata svojih dolžnosti pri širjenju izobrazbe in pri ustvaritvi boljših delovnih pogojev delovnih ljudi.

Že pred mesecem sta obe organizaciji zbrali prisilavitve za kuharsko-gospodinjstvo in za šiviljski tečaj v Zidanem mostu. Ker ni bilo na razpolago primernih prostorov in ne predavateljskega kadra, tečaja nista mogla pričeti z delom. Tečajnicam iz šiviljskega tečaja je pa končno ponudila svojo gostoljubno streho osnovna šola. Dne 17. februarja se je v njej zbralo 30 tečajnic s funkcijami SZDL in predavatelji tov. Bartoljevo. Soglasno je bil tudi sprejet sklep, da je treba s tečajem pohiteti. Tečajnice se bodo šajale v šoli trikrat tedensko v dveh skupinah. Z delom je tečaj že pričel 20. p. m.

Za kuharsko-gospodinjstvo tečaj odbora SZDL žal še nista našla ustreznih prostorov, čeprav je zanimanje tudi za ta tečaj veliko.

Obe osnovni organizaciji Socialistične zveze sta v kraju organizirali več strokovnih predavanj iz kmetijstva. Predavali so kmetijski strokovnjaki, uslužbenci OZZ. Obisk na predavanjih pa zaradi slabega vremena in pomankljive propagande ni bil povsem zadovoljiv. Predavanj si prebivalstvo želi, vendar bi bilo potrebno pravočasno razglasiti snov predavanja in ime predavatelja.

Na pobudo organizacije SZDL v Velikem Širju so člani že pred enim letom pričeli z delom pri gradnji krajevnega vodovoda v smeri do gostišča Šober. Vsa dela so opravili člani sami. Ob podpori LO občine Radeče je bil vodovod tik pred zimo že speljan v nekatere hiše. Vrednost prostovoljnega dela se ceni nad 200.000 din. Glavna zasluga za reden potek izvedenih del gre tov. Tonetu Babiču in Alojzu Ručmanu. Vaški odbor SZDL se za denarno pomoč zahvaljuje LO občine Radeče, za delo pa marljivemu članstvu.

Tudi elektrifikacijska dela v Velikem Širju so izvršena. Od skupnega zneska 560.000 din dolguje le še 6 koristnikov 18.972 din. Da je bila elektrifikacija te odročne vasi izvedena, je spet zasluga LO občine Radeče, ki je s prispevkom 400.000 din omogočil nakup žice. Podjetje DES je s prostovoljnim delom domačinov vsa strokovna dela pravočasno vsa sklenala. Želja elektrifikacijske odbora je, da se poravnajo še dolžni zneski, kar nekateri hote ali nehoti zavlačujejo.

Članstvo Socialistične zveze v Zidanem mostu in v Velikem Širju je z delom svojih odborov zelo zadovoljno. Za pravilno šteje tudi ukrepe upravne oblasti za izboljšanje življenjske ravni delovnih ljudi, zlasti v odročnih krajih, in za pomoč, ki je bila dana za dvig in napredke naših krajev in ljudi.

O. M.

Pomanjkljivosti, ki ovirajo sodoben razvoj

trboveljskih gostišč

Nedavni komisijski pregled gostinskih obratov na območju trboveljske občine je ugotovil vrsto pomanjkljivosti, ki glede na notranjo ureditev in higijensko-sanitarni režim nikakor niso v skladu s sodobnimi zahtevami gostinske dejavnosti.

Kot pereč problem poleg prevelikega števila gostiln (v občini jih je kar 41 in bi bilo mogoče več teh obratov opustiti in njihove prostore preurediti v druge namene) se šteje pomanjkanje dobrih in kvalitetnih kuhinj, kjer bi se pripravljala dobra, okusna in cenena hrana. Od 25 pregledanih gostišč jih je samo pet s kuhinjami, kjer se lahko poleg alkoholnih pijač, ki se štejejo za glavni vir gostinskih dohodkov, preko dneva naročijo topla jedila, in od teh menda samo eno, ki nudi vsakočasno topla jedila po izboru.

Temu se pridružuje kot druga pomanjkljivost, ki se je po novno obravnavala tudi v asfinskih in drugih, izredno pomanjkanje prenočišč, saj se ob raznih prilikah dogaja, da morajo tujci, ki imajo opravke v Trbovljah, prenočevati v sosednih krajih. Ob nekem kongresu, ki je bil v Trbovljah, je bilo prizadeto trboveljsko podjetje v nemajhni zadregi, da je za goste iskalo prenočišča vsehprek po Zasavju, pa celo tja do Celja, in jih prevažalo s svojimi avtomobili. Dogodilo se je celo, da so tujske sobe preuredili v pisarne in priročna skladišča, pri tem, pa v kraju niso pomislili na potrebo prenočišč.

Glede higiensko-sanitarne ureditve trboveljskih gostišč se pogrešajo primerne priročne shrambe za živila, posebna skladišča, ki bi morala biti dovolj zračna, suha in svetla, da bi bila živila obvarovana pred vlago in prahom.

Gostinsko osebje nadalje vse premalo upošteva uredbo o zdravstvenem nadzorstvu nad živili in se le-ta v zasilnih prostorih hitreje kvarijo in izgubljajo na kakovosti.

Za shranjevanje steklenine več gostinskih obratov nima na razpolago zasteklenih omar, ponekod število kozarcev ni zadostno za določen obrat, prav tako je nekaterih gostišč tudi premalo jedilnega orodja. Posebno poglavje v gostiščih so stranišča, ki so zlasti tam, kjer ni vodnega izpiranja in kanalizacije — v večini primerov v lokalih kjer so bila gostišča zasebna last — precej slabo vzdrževana. Pisarji so zelo pomanjkljivi, v mnogih lokalih brez vodnega izpiranja ali pa z zelo slabim odtokom. Stranišča so premalo zračna in razsvetljena, kar bistveno onemogoča vzdrževanje čistote. Vodne naprave za umivanje rok — razen v nekaterih gostiščih — tako stranišča nimajo. Sicer nekateri trdijo, da takih naprav ni treba, ker se jih ljudje ne bodo posluževali, vendar je tako naziranje zgrešeno in samo škodi gostinski dejavnosti, saj večina ljudi, zlasti pa tujci, ocenjujejo go-

stišča tudi po urejenosti in čistosti stranišč.

Zunanji izgled precej trboveljskih gostišč dela na tujca slab vtis zaradi odpadlega ometa, starih, nepreplesanih oken in vrat, razbitih stopnišč, nečističen hodnikov itd. Nekeje v delavski koloniji pa celotno gostišče ne ustreza predpisanim pogojem, ker je lesen provizorijski brez prave zunanje ureditve in primernega vhoda. Ponekod poslovnih prostorov v gradbenem pogledu niso primerni, ker kapaciteta teh prostorov nikakor ne ustreza velikemu dotoku gostov.

Uprave gostinskih podjetij se

Strelici v Hrastniku so zborovali

Pred kratkim je imela občina zbor strelske družine v Hrastniku. Iz poročil je razvidno, da se je članstvo nekoliko pomnožilo.

Lani je družina že dosegla nekaj lepih uspehov. Ob občinskem prazniku so strelici izvedli tekmovalno, s prostovoljnim delom pa so si uredili tudi strelišče, v družini so vključeni steklarji, rudarji, več članov

v določeni meri trudijo, da bi izboljšale stanje v posameznih gostiščih, seveda pa so tu objektivne težave finančnega značaja, ki ovirajo in hromijo dobro voljo, da bi odpravili marsikatero pomanjkljivost.

Resnica pa je, da so se pristojni oblastni činitelji zadnji čas začeli resno zanimati za gostinske probleme. Ni dvoma, da bo ob plodnem sodelovanju oblasti, gostinske zbornice in gostincev samih mogoče stopiti na uspešno pot in tudi trboveljskemu gostinstvu dati pravo mesto v našem lokalnem gospodarstvu.

»Partizana«, Ljudske milice in drugi.

Za letošnje leto so si zadali obsežne naloge, med drugim hočejo pridobiti v svoje vrste še več članov, osnovali bodo pionirski odsek, izvedli družinske in meddružinske tekme s sosednjimi družinami. Družini so finančno pomagali občinski ljudski odbor in okrajni ljudski odbor, pri ureditvi strelišča pa rudniki.

Osrednji delavci. Tudi on je dobil zaslužen kazen.

V mesecu juniju 1941. leta sem se napotil s kolegom preko Savinjske doline v Celje, računajoč, da je ta pot mnogo varnejša kot z vlakom. Tistega dne sem odšel v Celje zaradi tega, ker sem zvedel, da je bil moj prijatelj France Planinc aretiran. Od njega sem namreč dobil literaturo, ki sem jo prinašal v Trbovlje in jo širil po takratni Osrednji delavnici. V Celju sem se previdno bližal hiši mojega prijatelja, misleč, da ne bi naletel na kakršno koli prisenečenje. Ko sem prispel k Planincovi družini, so mi povedali, da je bil France aretiran in odpeljan v celjske zapore. Hitro smo se dogovorili z njegovo materjo in sestro, da kolikor je doma kaj košljivega, to takoj uničijo. Cim smo to izgovorili, neprilicljivo pridrvi okrog vogalov osebni avto s petimi gestapovci, za njim pa »marica«.

Znašel sem se v pasti. V suknju sem imel članek oziroma poročilo o zadržanju ljudi v Trbovljah proti Nemcem. Ta članek je bil namenjen za takratni naš list »Slovenski poročevalec«. Gestapovci me vprašajo, kaj iščem tu. Odgovoril sem, da sem prišel obiskat prijatelja, ki je moj znanec izpred vojne.

Prišla se je hišna preiskava. Prebrskali so vse, vendar niso ničesar našli. Napisani članek

Upravni odbori Zdravstvenih domov

morajo krepko prijeti za delo

Po združitvi bivšega krškega in trboveljskega okraja je bilo v Zasavju ustanovljeno osem zdravstvenih domov, ki opravljajo zdravstveno službo na območju določene občine. Zdravstveni domovi so v Trbovljah, Zagorju, Hrastniku, Radečah, Sevnici, Senovem, Vidmu-Krškem in v Brežicah. Poleg teh zdravstvenih domov je na področju občin Brežice in Sevnica, ki sta zelo obsežni, še dvojce zdravstvenih postaj in sicer na Bizelskem in v Krme-lju.

V vseh zdravstvenih domovih so imenovani upravni odbori, ki so odgovorni svetom za zdravstvo pri občinskih ljudskih odborih.

Ce na kratko pogledamo delo posameznih upravni odborov v naših zdravstvenih zavodih, potem z dosedanjim delom teh odborov ne moremo biti povsem zadovoljni. Ponekod je bilo vse premalo povezave med strokovnim osebjem teh zdravstvenih ustanov in njihovimi upravni odbori. Strokovno osebje bi moralo seznanjati odbore z raznimi zdravstvenimi vprašanji, ne pa prepuščati tolmačenje zdravstvene problematike upravnikom, ki so dolžni seznanjati upravne odbore s tekočimi vprašanji po upravni liniji. Preveč se je nadalje čutil v posameznih zavodih vpliv upravnikov, ki so vsiljevali svojo voljo upravni odborom. Da se to v bodoče ne sme več ponavljati, je razumljivo.

Pri bodočih imenovanjih upravni odborov bodo morali občinski ljudski odbori posvetiti več pozornosti vprašanju izbire ljudi za te odbore, zlasti še, ker je opaziti, da hočejo posamezni zdravstveni delavci še vedno vplivati na člane upravni odborov, da z njihovo pomočjo uveljavijo svojo voljo in tako pripravijo te organe, da sprejemajo sklepe, ki so v glavnem le v korist posameznikov. Takih in podobnih primerov je še več. Organi družbenega upravljanja pa morajo biti vsekakor dovolj seznanjeni s funkcijo, ki jo po predpisih opravljajo.

V zvezi s tem, da se vodstvo zdravstvenih domov prenaša na organe družbenega upravljanja in pristojnost občinskih ljudskih odborov, se bo vloga in odgovornost teh organov še povečala. Okrajni svet za zdravstvo bo moral spričo

prenosa pristojnosti glede teh ustanov posvetiti več pozornosti občinskim svetom za zdravstvo in upravni odborom posameznih zavodov, tako, da bodo le-ti v stalni povezavi med seboj.

V zdravstvu se treba dati v bodoče več poudarka preventivni službi, ker bo mogoče z njo doseči večje uspehe z manjšimi izdatki.

Občinski sveti za zdravstvo bodo morali biti v bodoče usmerjevalci zdravstvene politike in se boriti s problematiko zdravstva na svojem območju. Prav tako se bodo morali otrestiti vseh ostankov dosedanjega dela, ko so bili tako rekoč le registratorji tega, kar so opravljali zdravstveni delavci v teh ustanovah.

-jak

Občinski odbor SZDL Brežice ima 35 odst. članstva

Občinski odbor SZDL Brežice ima najobširnejše delovno področje v trboveljskem okraju. O težavnem delu in odgovornosti nam zgovorno pričajo številne osnovne organizacije, ki jih je na teritoriju občinskega odbora SZDL 60.

Preteklo leto je občinski odbor SZDL delal v glavnem na organizacijski učrtvitvi. Bilo je namreč celo vrsto vasi, kjer je Socialistična zveza enostavno zamrla. Te organizacije je bilo treba ponovno spraviti na noge. To je dalo občinskemu odboru organizacije precej dela.

Občinski odbor je v obdobju občnih zborov sklical sestanke po vaseh s predsedniki in tajniki osnovnih organizacij, toda po teh sestankih se delo ni prav nič izboljšalo. Zato so konec decembra sklicali sektorske konference na sedežih bivših občin. Na te konference so povabili celotne odbore osnovnih organizacij. Tu so si zadali konkretne naloge in smernice za bodoče delo.

Po teh konferencah so odborniki osnovnih organizacij šele pričeli z delom. Polagoma je začelo članstvo rasti. Tako se je v Pavlovi vasi članstvo povečalo od 68 na 131, v Črešnjicah od 34 na 60 in v Cerkljah od 125 na 206 članov.

So pa tudi nasprotni primeri: v Breganskem selu je članstvo nazadovalo od 66 na 33 in v Obrežju od 79 na 55. Delno je ta pojav razumljiv, ker je precej članov Socialistične zveze spremenilo delovna mesta, predvsem pri gradbenem podjetju »Remont« v Breganskem selu.

Zelo marljivi so odborniki osnovne organizacije Dečna sela, kjer so na novo ustanovili osnovno organizacijo in pridobili 90 novih članov, ki so plačali članarino za celo leto. Tudi v Piršenbregu imajo novo organizacijo SZDL s 57 člani ter v Bošnjem s 50 člani.

Kot že v začetku omenjeno, ima občinski odbor SZDL Brežice 60 osnovnih organizacij. Če hoče predsednik obiti vse te organizacije, potrebuje precej časa, saj mu je to v enem letu skoro nemogoče. Zaradi preobremenjenosti je občinski odbor SZDL na svoji zadnji seji razpravljal o združitvi nekaterih osnovnih organizacij na področju bivše občine Brežice oziroma mesta, kar bi delo znatno olajšalo.

Množične organizacije imajo v Brežicah tesne stike s Socialistično zvezo. Na podeželju pa je ta povezava ponekod boljša, drugod spet slabša. V Kapelah je na primer gasilsko društvo močnejše kakor pa SZDL. Zalogostno pa je to, da v gasilskih vrstah niso vsi člani Socialistične zveze, medtem ko v Lovski družini ni nikogar, ki ne bi bil član te politične organizacije. Nikakor pa nam ni razumljivo, da je v gasilski godbi le 6 članov Socialistične zveze. Kaj dela na tem področju osnovna organizacija? In kaj je napravila sploh za razširitev svojega članstva? Izgleda, da ne dosti, kajti v prvi vrsti bi morali biti člani SZDL člani ostalih množičnih organizacij.

Občinski odbor SZDL Brežice bo imel še mnogo dela, če bo hotel dvigniti odstotek svojega članstva. Seveda mu bodo morale pri tem pomagati vse osnovne organizacije Socialistične zveze, prav pa bi bilo, da bi mu pri tem pomagale tudi vse ostale organizacije in društva.

Ne pozabite: vsak naročnik »Zasavskega tednika« je zavarovan!

Dobil sem mnogo udarcev od gestapovca in Laziča, tako da sem oblezal nekaj časa v kotu gestapovske sobe.

Ko so gestapovci odšli opoldne h kosilu, so me zaprli v neko omaro, kjer sem se komaj stisnil in me vanjo zaklenili. Po triurnem čakanju v omaro so me pričeli ponovno zasliševati. Zasliševali so me do pozne noči. Nato so me odpeljali spet v »piskera«. Prihodnji dan v zgodnjih jutranjih urah me spet pokličejo v zasliševalnico »starega piskra«. Tu slišim nekoga, ki mi za hrbtom zasepeče: »Levce, bodi hraber pri zasliševanju!« Čez nekaj časa se ozrem in vidim, da je to hrastniški rojak Franc Kozar, ki so ga Nemci v zaporu uporabljali za tolmača. Vendar je bil Franc Kozar človek, ki je dajal našim ljudem pobudo in hrabil vsakega jetnika.

Po nekaj dneh se je zasliševanje končalo. Minevali so dnevi in noči, ne da bi mi kdo povedal, kaj je z mano. Dnevni mučni sprehodi po okroglem dvorišču »starega piskra« v parih po dva in dva. Brez besed smo se morali tu kretati vsak dan eno uro. Po šestih dneh takšnega zaporniškega življenja pride spet dan popoldanskega sprehoda. Paznik odpre vrata, pokliče ostale, naj izstopijo na dvorišče, mene pa zadrži pri sobni marmeni policist ter mi v nemškem narečju pove, da ne smem z ostalimi na dvorišče. Namigne mi, naj mu sledim in me odpelje na malo dvorišče celjskega zapore. Tu sem se znašel sam in mi ukaže, da se sprehajam sam po dvorišču. Prepričan sem bil, da so to zadnji dnevi mojega življenja, ker nisem smel priti v dotik z drugimi jetniki.

(Nadaljevanje sledi)

Izpred sodišča

Vsega vina ni priglasil

Janez Metelko, kmet v Podulcah št. 40, je lansko leto pridelal okrog 5.240 litrov vina, od tega nekaj dobrega, nekaj pa slabšega. Od te celokupne količine pa je prisojtnemu občinskemu ljudskemu odboru priglasil le 1.500 litrov, četrta je dobro vedel, da je treba priglasiti celotno količino, pa četudi je slabše kvalitete — vse to zaradi tega, da bi se delno izognil plačilu davka.

Zaradi kaznivga dejanja krivih podatkov glede davka je bil obdolženec — glede na njegovo starost obsojen samo na 7000 dinarjev denarne kazni in na plačilo vseh stroškov sodni-

Volno je ukradel

Dne 20. novembra lanskega leta se je vozil z večernim vlakom iz Zagreba proti Sevnici Anton Šaršon, mož pletilje iz Sevnice. Za svojo ženo — pletiljo je kupil okrog 10 kg spredele volne, ki jo je imel shranjeno v nahrbtniku na polici kupeja. Med vožnjo se je le-ta za nekaj časa odstranil iz kupeja, ko pa se je vrnil, njegovega nahrbtnika ni bilo več na prejšnjem mestu.

Anton Šaršon je zadevo takoj priglasil varnostnim organom, ki se jim je čez čas posrečilo odkriti storilca. Nahrbtnik z volno je vzel Alojz Koritnik iz Anovca, ki se je vozil v istem kupeju.

Pred sodiščem je Koritnik dejanje sicer priznal, trdil pa je, da je to napravil zaradi tega, ker je mislil, da je kdo nahrbtnik pozabil in da se bo kasneje oglasil. O tem pa ni nikogar obvestil, pač pa je nahrbtnik z volno odnesel domov. Sodišče temu zagovoru obdolženca ni verjelo in je Alojza Koritnika zaradi tatvine obsojilo na 3 mesece zapore, na plačilo odškodninskega zahtevka oškodovani Rozaliji Šaršon in na plačilo vseh sodnijskih stroškov.

Kradel je

Franc Jelen, doma s Primorskega, je že dalj časa brez stalnega bivališča in zaposlitve in se potika iz kraja v kraj. Lansko leto je hodil po okolici Leskoveca in Bregeh in obiskal več hiš — pri tem pa izmaknil razne drobnarije. — Pred sodiščem je obdolženec vse zanimal, sodišče pa mu ni verjelo in ga obsojilo na 1 mesec in 10 dni zapore.

Prva kazen ga ni izučila

Lansko leto je bil Jože Grubič, tesarski pomočnik pri gradbenem podjetju »Pionir«, pogojno obsojen na 2 mesece zapore, ker je na škodo tega podjetja vzel več kilogramov žebeljev. Pred kratkim pa se je Jože Grubič spet moral zagovarjati pred Okrajnim sodiščem v Vidmu-Krškem, ker je na škodo istega podjetja vzel 11 smrekovih plohov v vrednosti 19.000 din.

Dejanje je obdolženec priznal, zagovarjal pa se je, da je les potreboval za pohištvo. Sodišče tega zagovora ni moglo upoštevati in je Jožeta Grubiča obsojilo na skupno kazen 4 mesece zapore — in je preključno prvo pogojno kazen. Obdolženec mora plačati tudi odškodninski zahtevek podjetja »Pionir« v znesku 19.000 din.

Otroka je pretepal

Okrajno sodišče v Trbovljah je obsojilo Ivana Brečka, po poklicu krojača, zaposlenega kot skladiščnik pri podjetju »Graditelj« v Trbovljah, ker je dne 14. julija lanskega leta na dvorišču hiše v Trbovljah, Savinjska cesta št. 17, surovo pretepel nedoletnega V. R., tako da je otrok dobil od udarcev podplutbe na levi rami in na desnem stegnu. Obdolženec je sicer priznal, da je pretepel nedoletnega otroka, vendar je zanimal, da bi mu prizadejal telesne poškodbe. Spričo dokazov, ki jih je sodišče na obravnavi izvedlo, pa zagovoru obdolženca ni verjelo, zaradi česar je bil obsojen na 10 dni zapore, vendar mu je kazen v smislu čl. 48 zakon o kazenskem postopku odložila za 1 leto. Proti sodbi okrajnega sodišča se je obdolženec pritožil, vendar pa je pritožbeno sodišče prvostopno sodbo v celoti potrdilo.

Fotoaparat je ukradel

Leopold Roglič delavec, stanujoč v Strahovljah št. 3 nad Zagorjem, je ukradel iz stanovanja P. B. v Zagorju fotoaparat znamke »Aqua-Billy«. Sodišče je obdolženca obsojilo na tatvino na 3 mesece zapore in na plačilo kazenskega postopka. Zoper sodbo okrajnega sodišča v Trbovljah se je obdolženec pritožil in mu je pritožbeno sodišče kazen znižalo na polovico, zlasti glede na to, da ukraden predmet predstavlja manjšo vrednost.

S transportom prvih Slovencev v Mauthausen

Mnogi preživeli interniranci se bodo še spominjali vročega junjskega sonca in dvorišča »starega piskra« v Celju, kjer so Nemci odbirali zapornike v tri vrste: domov, v taborišče ali v smrt. Tudi jaz sem se znašel med številnimi zaporniki kot dvajsetletni fant. Že v prvih dneh, ko so Nemci pridrveli v našo deželo, se je marsikateremu oko orosilo v ljubezni do svoje zemlje in v temnih obdobjih, da nam okupator ni prinesel kulture, ampak suženjstvo, pogrome in selitve. Marsikdo je tiste dni strastno zasovražil nemško drhal, nekateri pa so jo pozdravili z dvignjeno roko. Takšnih ljudi je bilo tedaj tudi mnogo v Sloveniji. Njihova želja se ni uresničila, marveč je zmaga la jeklena pest progresivnega elementa, ki je znal z odločno voljo, tvegajoč življenje, pokazati, da se njihova nakana ne bo nikdar uresničila.

Kakor mnogi ostali, sem bil tudi jaz mnenja, da je treba bojkotirati in uničevati vse, kar koli je nemškega. Imel sem zvezo s Francecom Planincem v Celju, on pa s partijsko organizacijo v Celju-Gaberju. Zaposlen sem bil takrat v rudniški Osrednji delavnici v Trbovljah, ki je imela v svoji sredini tudi nekaj pristašev Nemcev. Najbolj vroč je bil Franc Šoba, pozneje šturmfirer vermaštaba v Trbovljah, ki je bil strah in trepet vseh naprednih delavcev v

sem hotel spričo morebitne telesne preiskave pri meni ne opazno spraviti iz skunjiča v hlačni žep, kar se mi je tudi posrečilo. Ob vrnitvi gestapovcev iz zgornjih prostorov stanovanja so tudi meni napovedali aretacijo in me v krožni vožnji po Celju odpeljali v »stari piskera«. Znašel sem se v celici s tremi ostalimi tovariši.

V »STAREM PISKRU« V CELJU...

Naslednje jutro se je pričelo tisto grozno, nepozabno zasliševanje. Ključni zoročljajo in poleg paznika se pojavi domači izdajalec, gestapovec, Lazič po imenu. Bil je to bivši žandar, ki je bil nekoč tudi v Trbovljah. S pištolo v roki me je odvedel na zasliševanje na sedež gestapa, t. j. v stavbo sedanega Delavskega doma v Celju. Pričeli so me zasliševati, izpraševati o prijateljevem delu, o akciji prvih partizanov v Savinjski dolini in v Krškem, o mojem delu v Trbovljah itd. Tolmač Lazič mi je stvari prestavljaj, vendar gestapovci od mene niso izvedeli ničesar. Ker sem bil v zasliševanju trmast, skoti gestapovce pokonci in me izročijo Laziču, ki me je s sunkom škrotil v trebuh podri na tla. Ko so me dvignili, me pričnejo zasliševati v lepšem tonu. Ponudili so mi cigareto in kruh, vendar sem odklonil vse. Ker njihova namera ni uspela, so pričeli z ostrejšim zasliševanjem,

POLITIČNI MOZAIK

ATLEE V DOMU LORDOV

Clement Atlee, bivši šef laburistov, ki je odšel v pokoj, je postal član Doma lordov. Atlee je včasih napadal ta dom in ga imenoval celo »Dom pošasti«, toda bilo mu je usojeno, da bo tudi sam stopil vanj. Kraljica Elizabeta ga je namreč imenovala za grofa, kar je malce nenavadno za laburista.

Atlee je nastopil v tradicionalnem plašču od hermelina, z dvorogelnikom na glavi svoje poslanstvo v tem Domu. Toda »kostim«, v katerem se je predstavil lordom, ni bil njegov, marveč ga je za to priliko dobil v neki izposojalnici, ker je namreč zelo drag.

MONAKOVSKA POROKA IN STRAH OD DAVKOV

Prebivalci države Monako na francoski obali ne plačujejo nobenih davkov. Država se vzdržuje od turističnih taks in dohodkov igralnice v Monte Carlu. Zategadelj se prebivalci Monaka zelo boje aneksije Francije. To bi se zgodilo takrat, če bi sedanji suveren princ Rainier III. umrl brez potomca. Takšna je namreč pogodba med Monakom in Francijo, sklenjena leta 1918. In kot rečeno, se Monakovčani tega zelo boje, kajti v tem primeru bi plačevali davke kot vsi ostali francoski državljani.

Da bi dobili potomce, se mora princ oženiti. Nedavno je odšel v ZDA in tam objavil zaroko s filmsko igralko Grace Kelly. Poroka bo brž, ko Grace sklene neke filme. Toda v Monaku niso povsem mirni. Ni vse v poroki. Lahko se pripeti, da filmska igralka ne bo mogla ali ne bo hotela roditi. Kaj potem? Kot pravijo, je princ dobil tozadevne garancije (kake?) od duhovnika Tuckera, njenega osebnega spovednika, ki je posrednik v tej poroki.

Zaskrbljeni Monakovci so se obrnili na londonsko »Welker Moore and Company«, veliko zavarovalno podjetje in tam povprašali, če se lahko zavarujejo proti kakšnim presenečenjem, se pravi za primer, da jih Francija vendarle nekoč ne anektira. Podjetje bo v ta namen poslalo svoje agente v Monako kjer bodo odprli celo svoje poslovalnice.

CIPER IN RADIO

Neka nova tema se je pojavila v angleškem tisku, tretirana s precejšnjim negotovanjem: angleška vlada je namreč pooblastila guvernerja Cipra, maršala Hardinga, da preprečuje radijske emisije iz Aten, namenjene Cipranom, se pravi, da na istih valovih te oddaje motijo.

Celo »Times« je reagiral proti tej nameri, ki po njegovem ni dostojna Anglije; še za časa vojne Anglija ni uporabljala teh metod proti nemškimi in italijanskim oddajam v angleškem jeziku namenjene Anglezem.

Angleški Foreign Office je odgovoril novinarjem, da ne more niti potrditi niti demantirati vesti o motnjah.

KO JE BIL CHURCHILL PRED ODPSTOPOM...

Dva angleška poslanca konservativne stranke sta se med neko sejo Spodnjega doma tiho pogovarjala. Prvi pravi: »Res, Churchillov spomin peša iz dneva v dan«. Drugi pa pristavi: »Prav imaš! Vendar je še huje to, da med sejo včasih zaspi.« Churchill, ki je sedel spredaj, se tedaj obrne in šepne obema poslancema: »In gluh je stari mož tudi kajne?«

ČUDNI POGOJI

Avstralska armada išče oficirja izkušenega v vojnih veščinah, ki je pripravljen jezdit na skozni gorske pokrajine. Biti mora dober šofer in vešč po pravilni ječbi. Dajle mora biti zdrav in navajen na življenjske pogoje v višini 4500—6000 metrov. Poznati mora vsaj 12 narečij domačinov. Srečnemu oficirju, ki bi izpolnjeval vse te pogoje, nudijo mesto opazovalca OZN v Kašmirju.

ŠIROM PO ZASAVJU

V zadnjem času se opaža znatno živahnije delovanje senovske mladine tudi na področju prosvete. To je morda najboljše dokazilo nedavni nastop mladine na Prešernovi prireditvi, kjer se je zlasti odlikovala folklorna skupina, ki je izvajala med drugim tudi ples na besedilo Prešernovega »Povodnega moža«. Hkrati je nastopil prvikat tudi mladinski pevski zbor in dokazal, da bo iz njega ob vztrajnih vajah lahko postala prav dobra pevska enota, saj po ve-

Prejšnji petek je Ljudska univerza v Radečah priredila že 9. predavanje v letošnji sezoni. Predaval je dentist Marijan Koren o postanku, razvoju in o negi zob. Posebno pa je še poudariti preventivne mere, ki so potrebne, če hočemo slabo zdravstveno stanje zob izboljšati. Njegovemu poljudnemu in izčrpnemu izvajanju je z zanimanjem sledilo preko 100 poslušalcev. Po predavanju so si navzoči ogledali še film, ki je nazorno prikazal nastanek vseh okvar na zobovju.

Naslednje predavanje pa bo poslušalce vodilo v vsemirje. O sončnem sistemu, nastanku zemlje in še o marsičem bo govorila tov. ing. Vahtarjeva. Poslušatelje opozarjamo na to zanimivo predavanje, ki bo v petek, 9. marca.

Pustni čas je za nami in telovadnica v Domu TVD »Partizana« je spet vsak dan polna. Število oddelkov se je povečalo. Prav tako pa so sklenili organizirati orodno vrsto, saj so tej vrsti telovadbe doslej posvečali le premalo pozornosti. Zanimanja je bilo, sicer dovolj, vendar ni bilo vadiatelja, ki bi mladim telovadcem omogočil sistematično vadbo. Tov. Hrastnik, ki je sedaj prevzel to

vrsto, bo gotovo znal navduševanje in zanimanje telovadcev izkoristiti in voditi v pravo smer.

KOŠARKA IN ROKOMET TUDI V RADEČAH. — Tudi o ostalih športnih vejah je bilo govora na zadnji seji. Tako so sklenili ustanoviti košarkarsko in rokometno sekcijo, ker je zanj priprave so že v teku in upajmanje za obe panogi precejšnje. mo, da bosta z nastopom lepšega vremena, ki bo omogočilo delo na prostem, tudi ti dve sekciji prav živahno zaživele.

V RADEČAH JE BOLJE KOT V TRBOVLJAH. — Gledališko življenje je nekaj časa počivalo, velik mraz mu je prinesel zaslužene počitnice. Vendar to samo na zunaj, saj se že vrše priprave za novo igro »Skupno stanovanje«, pa tudi na igro »Uspavanka«. mislijo. Seveda pa bo v marcu še nekaj nedelj gostoval na odru »Dijak« projak, ki se vedno polni dvorano in privablja gledalce od blizu in na daleč. Obeta pa se tudi gostovanje celjskih dijakov z igro »Scampolo«. Prav tako pa lahko mladi radeški ljubitelji iger pričakujejo, da jih bo še ta mesec začelo razveseljevati lutkovno gledališče. Dela so že v polnem teku: oder, kulise, lutke, obleke itd.

HRASTNIK

GRADITEV PLANINSKEGA DOMA. — Pred kratkim je bil sestanek članov Planinskega društva Dol-Steklarne. Že na lanskem običnem zboru so se združili planinci hrastniške steklarne in Dola ter si zadali nalogo, da si postavijo planinski dom na Jurju. Za to nalogo so se zavzeli zelo resno. Izvolili so gradbeni odbor, v katerem so najbolj delavni planinci. Nameri so tudi že pripravili Steklarna pa je darovala že 250.000 din za pripravljalna dela. V teku je široka akcija za zbiranje prispevkov med člani. Potrebni les je v glavnem zagotovljen, tako da bo planinski dom verjetno prihodnje leto dograjen. Število članstva se je povečalo od 70 na 150, do konca leta pa bo naraslo na 200.

Planinska postojanka je zelo potrebna za razvedrilo in odih, zlasti za člane steklarskega kolektiva.

PREDAVANJE. — Prejšnji teden je predaval tov. Jože Klanšek za člane delavskega sveta steklarne in kemične tovarne o davkih v kmetijstvu. Sestanek je bil prav dobro obiskan.

PROBLEM ZDRAVSTVENEGA KADRA. — V Hrastniku je bilo vprašanje zdravstvenega kadra posebno pereče. Glede zdravstva je sedaj ta problem za Sp. Hrastnik v glavnem rešen. Vsi so z delom tov. dr. Jožeta Toplaka prav zadovoljni, ki pa ima zelo naporno delo, saj je v steklarni in kemični tovarni preko 1600 zavarovancev, h katerim je treba priteči še družinske člane, kar je za enega zdravnika precej naporno delo.

Poseben problem kraja je zobozdravniška služba. Čeravno prihaja v Hrastnik zobni zdravnik iz Ljubljane, to vprašanje vendar ni zadovoljivo rešeno. Zavarovanci morajo tudi v tej hudi zimi čakati po več ur, da pridejo na ordinacijo že od 4. ure zjutraj. Rešitev tega problema je zelo nujna.

SMUČARSKA TEKME PIONIRJEV OBČINE HRASTNIK. — Pionirski odredi vseh šol naše občine so priredili v dneh »snežnih« počitnic več športnih tekmovanj. Tekmovali so v sankanju, smučskih skokih in v

liki večini done glasovi prav prijetno. Zbor vadi tov. Janez Zupančič, ki je z njim prebredel — lahko rečemo — največje začete težave in bo čedalje bolj napredoval.

Na akademiji pa se je tudi izkazala mladinska godba »Svoboda«, ki s svojimi nastopi že tako žanje obilo priznanj pri občinstvu. Zeleti je samo, da bi velika vna, ki jo je na tej prireditvi pokazala mladina, ne bila le kratkotrajna, temveč da bi se ustalila v pravem, resnem in vztrajnem prosvetnem delu.

Tudi na Turju je gospodinjki tečaj uspel

Pred nedavnim na so Turju zaključili gospodinjki tečaj, ki ga je šest tednov obiskovalo precej deklet s Turja in bližnje okolice. Zaključna razstava tečajnic je dokazala, da so se dekleta precej naučila. Poudariti je tudi treba, da so nekatera dekleta hodila v tečaj po uro daleč in še več in da imajo nekatera prav pičla materialna sredstva. Kuharski, šiviljski in pletilski izdelki so bili prav lepi in so pokazali koristi, katere dekleta pridobijo na takih tečajih.

Zaključku so prisostvovali predavatelj, zastopniki LO občine, Hrastnik, organizacije SZDL in stari deklet. Vsi so poudarili željo, da se taki tečaji prirejajo tudi v bodoče, ker ima kmečko dekletje in žena od njih velike praktične koristi. Zlasti bi treba s tečajem nadaljevati jeseni ko bo treba konservirati zelenjavo in sadje. — Isto popoldne je Izobraževalno društvo Turja priredilo igro »Tri sestre«. Otisk je bil izredno velik in tudi nastop vseh igralcev prav uspešen. Vodstvu tečaja in tečajnicam ter prirediteljem igre je treba čestitati.

BREŽICE

Tečaj za člane DS. — V Čačehkih Toplicah se je pred nedavnim pričel tečaj za člane delavskih svetov, ki ga je priredil občinski sindikalni svet v Brežicah. Trajal bo šest dni s celodnevni poukom. Tečaj so finančno podprla brežiška podjetja in ga obiskuje 32 tečajnikov. V Brežicah nameravajo prirediti v kratkem še podobne tečaje, ker je zanj veliko zanimanje; če se jih bo dovolj prijavilo, bodo organizirali še tretji tečaj.

Samo dobre volje je treba! — Zadeje čase o sindikalnih funkcijah pri zadržanih na Bilejskem in o njihovem delu ni nič slišati. Omenimo naj samo, da še do danes niso oddali članarine za leto 1955. Izgleda, da so vsi zaspali...

Tudi pri železničarjih na železniški postaji v Brežicah, ki so znani kot žilavi in borbeni ljudje, s sindikalno podružnico ni neka v redu. Na sestanku še celotnega odbora ne spravijo, da o članstvu pri vsem tem niti ne

progi je precej manjših krajev, ki pa imajo nove železniške postaje. Ne vem kaj je potem merilo za to, da se zgradi nova železniška postaja. Vem samo to, da bo treba barako, ki je že doslužila in jo je že začel razjedati zob časa, zamenjati z novim postajnim poslopjem.

—nc

Ali bo Dobova dobila novo železniško postajo?

Kadar koli potujem v Dobovo, vzbujajo mojo pozornost doslužena baraka, ki naj bi predstavljal železniško postajo. Res, čudno je, da tako velik kraj, kakršen je Dobova, kjer je zelo razvit potniški, tovorni, predvsem pa drobno blagovni promet, še ni dobil nove železniške postaje. Ob dolenski

progi je precej manjših krajev, ki pa imajo nove železniške postaje. Ne vem kaj je potem merilo za to, da se zgradi nova železniška postaja. Vem samo to, da bo treba barako, ki je že doslužila in jo je že začel razjedati zob časa, zamenjati z novim postajnim poslopjem.

—nc

Josip Brinar:

PIONIRSKI KOTICEK

(Nadalevanje)

Zvitorepka se je oddahnila, pa nadaljevala: »Tudi Miroslavu so posebno tišči dobrodošli, ki mu kaj prinesejo in ki plešejo, kakor on gode. Uvidi li sedaj, dragi bratranec, kako je to, da sta Miško in Laskotnik spet kraljeva svetovalca? Da sta vnovič kraljeva ljubljena, to utegne še marsikomu škodovati. Naj kradeta in ropata, kolikor jima drago, krika in vika zaradi tega ne bo; vsi vidijo nujne hudobije, pa molčijo in si mislijo: končno utegnem ujeti tudi jaz kak založaj. Takih pomagancev ima kralj sedaj mnogo na dvoru in oni so najmenjšeji veljaki. A kakor že vemo, da vrans vranj oči ne izkazuje, tako so si tudi ti rokavljaji kaj na roko. Ako pa si privoščijo kateri izmed nas siromakov, kakor sem jaz, Zvitorepka, le drobno piščo, takej ga nabrujijo ter kličejo in vičajo: »Lejte ga tatu predznega, obesite ga, obesite!« Tatiče pač obešajo, tatiče, toda tatove... ne le, da jih izpuste, še ščitijo jih vrh tega. Lej bratranec Dremuh, tako se godi na svetu, in če se zmisliš na vse to, ni čuda, da gledam včasih tudi na svojo lastno korist. Večkrat pravim sama sebi: že mora tako

prav biti, saj jih mnogo živi tako kakor jaz! Včasih se mi sicer vzbudi vest, ki mi pravi, da moramo najmanjšo krivico popraviti in ukradenico vrniti. Hudo me peče takrat, a na srečo me hitro mine.

»Škodale! pravi Dremuh lisič. »Zeleti bi pač bilo, da te večkrat obidejo take misli in da se malce pokasaš, kajti potem bi živel, kakor se spodobi poštenim državljanom.«

A Zvitorepka mu ugovarja: »Kaj bi mi hamnilo, ako živim, kakor mi velevala postava in vest. Saj tudi največje poštenjake vlačijo čez zobe. Ne vidiš li, kaj dandanes ljudstvo počenja? Za vsem slabim volunjo in silikajo, in če zvedo to ali ono, brž si še kaj povrhi izmislijo, in potem gre novica od ust do ust kakor plamen po slamnatih strehah. Tako popačeno je naše ljudstvo, in kdo bi se potemtakem čudil, da tudi o svojih višjih gospodih le slabo govore. O slabostih klepetajo in blebetajo po vseh ulicah in cestah, a vendar vedo o svojih višjih, o svojih gospodarjih mnogokaj dobrega, samo da jim to počje iz ust in da o dobrih lastnostih ne trobijo v svet. Ako pa se zaradi dobrih dejanj ve-

Trbovlje

Preteklo soboto popoldne je TVD »Partizan« v Trbovljah priredilo za telovadeče pionirske odrede tekmovanje s sankami na gorski cesti Katarina-Trbovlje. Ob določenem času se je zbralo kakih 90 pionirjev in pionirk s sankami, vendar se je za tekmovanje odločilo le 32 parov.

Doseženi so bili zelo dobri hitrostni rezultati. Značilno pa je, da so prva tri mesta zasedle pionirke in šele kot četrta sta prispela s sankami na cilj prva moška pionirja.

Teren je bil zelo ugoden in organizacija prav dobra. Prvih šest parov je društvo nagradilo z raznimi darili, ki so jih nagradenci dobili v Domu TVD »Partizan«.

S. G.

Da bi poživili politično vzgojno delo med mladimi rudarji, so na jamskem obratu rudnika

Trbovlje ustavili mladinski aktiv. Od 120 mladih rudarjev, ki pridejo za to v poštev, se jih je vpisalo v aktiv že nad 70. Izvolili so si 5-članski odbor, ki bo vodil delo v aktivu. Poleg političnega vzgojnega dela nameravajo v aktivu ustanoviti lastno knjižnico in šahovsko sekcijo. Glede kulturnoprosvetnega delovanja in športnega izživljanja je želeno, da člani mladinskega aktiva ostanejo še nadalje vključeni v društvo »Svoboda« in športnem društvu.

Na dosedanjih dveh sestankih so se člani tega aktiva doobra pogovorili o svojem nadaljnjem delu. Prepričani so, da bo delo v aktivu uspešno, predvsem v tem, da bo stvarno do sedaj tako rekoč na pol izgubljene mladince z delom v aktivu mogoče odtegniti raznim kvarnim vplivom in jih pridobiti za resno delo.

Igralska družina »Svoboda-Dobrna« je v nedeljo, 26. p. m., ponovila lani nastudirano komedijo »Ženske na dopustu«, ki jo je spisal član društva tov. Karel Gorjup.

Z Bizeljskega

Gospodinjki tečaj, ki ga je že drugo leto priredila KZ Bizeljsko, smo letos začeli nekoliko pozno, 8. februarja se je zbralo 32 mladih deklet v prostorih združnega doma, ki so z veseljem čakala na ta dan. Kljub hudemu mrazu in visokemu snegu so dekleta prihajala iz osem vasi tudi po 4—6 kilometrov daleč.

Dopolodne se razvrste pri praktičnem delu, popoldne pa poslušajo razna predavanja o hranoslovju, serviranju in lepem vedenju. V tečaj prihajajo tudi kmetijski strokovnjaki od OZZ Krško, domači učitelji, zdravilniki in zdravniki, ki predava v okviru RK. V naš tečaj je namreč vključen tudi tečaj Rdečega križa.

Z zanimanjem sledi dekleta predavanjem in se uče kuharskih spretnosti. Že sedaj se vsele zaključka tečaja, ki bo v kratkem.

Upamo, da bo tečaj uspel, da s pravno nimamo letos toliko sredstev kot lansko leto. Pri našem tečaju so nam denarno pomagali OZZ Krško, občina Brežice in domača kmetijska združba, ki nam poleg denarnih sredstev nudi tudi prostore in razsvetljavo in nam tudi še drugače pomaga v vseh pogledih. J. C.

Rešitev nagradne uganke iz 8. številke

Tudi na uganke, ki smo jo prinesli našim pionirjem v 8. številki našega tednika, smo prejeli nepričakovano veliko pravih rešitev. Celo kopico sem in dopisnic imamo od teh pionirjev in pionirk na razlo. Zelo smo veseli pošte naših najmlajših bralcev. Vsi so gani, da je pravičen odgovor na uganke: lokomotiva, ki peče vlak v Ljubljano.

Zreb je odločil, da dobi prvo nagrado za rešitev uganke Alojz Hobkaut, učenec II. razreda osnovne šole, pošta Hrastnik, št. 38 — drugo nagrado pa je zreb prisodil 4-letnemu čedbanu Zlatku Zebiču, Cesta na Dobrovo št. 3, pošta Sevnica ob Savi. Obema bomo poslali knjižno darilo po pošti.

Vsem ostalim pionirjem in pionirkam za ljubezno pošto in pozdrave prišrna hvala!

Uredništvo

Nova nagradna uganke za naše pionirje

Kaj pravite, pionirji in pionirke, kakšen bi bil pravičen odgovor na tole uganke: Izgleda kakor mačka, mišvaka kakor mačka, ima mehak kožusček kakor mačka, a vendar ni mačka.

Ce boste rešili to uganke, nam prinesite ali pa pošljite odgovor nanjo po pošti do nedelje, 11. marca opoldne. Tudi za rešitev te uganke imamo pripravljeni dve knjižni nagradi po odločitvi zreba.

Pri odgovoru seveda ne pozabite navesti poleg svojega imena in primka razreda šole, ki jo obiskujete, ter pošto in kraj, kjer ste doma.

Uredništvo

(Nadalevanje sledi)

Slovani na
Peloponezu

Ze proti koncu V. stoletja se začela v vzhodni Evropi, med Vislo in Dnjeprom, velikanski pokret tamkajšnjih prebivalcev — Slovanov, ki so nastali po strnitvi raznih ljudstev, na vzhod, zahod in jug.

V VI. stoletju so slovanska plemena začela vdirati na ozemlje vzhodnorimskega ali bizantinskega cesarstva, južno od Donave. Prekrizirali so ves polotok in prišli tudi celo do Bizanca, prestolnice naslednikov rimskih cesarjev, nato pa so se vračali z bogatim plenom domov, v stepe, severno od Donave. Tudi najmočnejši najmočnejši bizantinski cesar Julijan I. se jim ni mogel uspešno upreti.

Proti koncu VI. stoletja pa se začnejo Slovani naseljevati na Balkanski polotok. Bizantinci so napeli vse sile, da bi to preprečili; napadli so leta 602 z močno vojsko slovansko središče v Vlaški, a ta polkus je žalostno propadel. Ta neuspeh bizantinske vojske je sprožil v državi nered, v katerih je bil cesar celo ubit. To so Slovani temeljito izkoristili. V kratkem času so razbili še zadnje bizantinske postojanke v notranjosti polotoka in ga poselili vse do obzidja Bizanca. Hkrati so zasedli tudi vso Grčijo. Tako so se v severni Grčiji naselila slovanska plemena: Strumljani, Brsjaki, Draguviti in Velegizi, Peloponez pa so zasedli Jezerci in Milingi. Skoraj pred nosom bizantinskega cesarja pa Severjani in Smoljani.

Slovanom so se uspešno upirala le močno utrjena območja mesta, ker Slovani niso imeli močnega ladjevja, da bi mesto lahko obkolili tudi z morja. Pač pa so na svojih majhnih ladjah napadali Egejske otoke, pojavili so se tudi na Kreti in v Južni Italiji. Skratka, Slovani so ogrozili vzhodno Sredozemlje.

Vidimo, da Slovani niso bili ravno pomizno ljudstvo, ustvarjeno za hlapec drugim, kakor to skušajo dokazovati nekateri tuji zgodovinarji, predvsem nemški.

F. S.

KAKO DOLGO ŠE?

V OSNOVNI ŠOLI NA LOKAH PRI ZAGORJU SO NAJTEŽJI DELOVNI POGOJI - ZAČASNA RESITEV IN USPEŠNO SODELOVANJE MED GASILCI, UPRAVO ŠOLE IN OBČINO - PRI GRADNENIH NACRTIH SE JE ZATAKNILO

Vsak dan se oglašajo z rezkim piskom po dolini sirena naznanja, da življenje utrplje, da je zemlja spet izbruhnila nove stolone ton premoga, da je rudar začel ali pa končal z delom. In kam po delu? Nobeden ni v zadregi. Preurejeni Dom »Svobode« je prijeten in čisto poln, v Gasilskem domu je vedno živahno: gasilci, pevci, vrtec, šola — drugod pa nova skupina ljudi pri predavanju, na sestanku in podobnem. Z marsičem so se že spoprijeli ti ljudje z Lok in Kisovca, dobro rešili in uspešno opravili za blaginjo skupnosti. Kljub temu jim po tolikih letih najvažnejše še vedno manjka. Težko je že prešteti številne sestanke in zborovanja ljudi, ko so govorili o šoli, prstov na rokah pa že tudi zmanjkuje, da bi prešteli leta čakanja in obljub. Šole še ni; in kdaj bo? Na starih temeljih stojijo začasni prostori in še ti pol streho Gasilskega doma. Kolikor so si ljudje lahko sami pomagali, so storili. Dobra volja, skrb za mladino, prostovoljno delo — in uspeh je bil dosežen. Prvih šest povojnih let čakanja in obljub je zaključil sprejem otrok, ki so se s šolskimi stolčki pod pazduho selili iz Toplice na Loko. Šola je bila spet doma, tesna sicer, a vendarle. Sto petinštideset učencev, 4 učitelji in 2500 prebivalcev kraja je bilo veselo. Začetek je že, še en skok, pa bo stala prava šola, lepša od stare in tolikšna, da bo lahko sprejela prav vse: predšolske otroke v vrtcu in osnovnošolske, ki jih je iz leta v leto več, preko 120 pa jih obiskuje nižjo gimnazijo v Zagorju.

Čas si je vzel prostost, tekli je in se ni zmenil za vedno težje delovne pogoje v šoli. Narasčalo je število prebivalcev šolskega okoliša in šoloobveznih otrok, matere so želele otroški vrtec, odpreti je bilo treba mlečno kuhinjo, zgraditi igri-

šče — kratko: več učnih upravni in drugih prostorov! Le kje jih dobiti, ko pa ni šolskega poslopja, niti se ne ve, kako dolgo ga še ne bo. Srečno na ključke je pomagalo: prizadevni gasilci so hitro razumeli in pomagali; v podstrešju Gasilskega doma je bilo še nekaj prostora, za adaptacijo starih in zapuščenih drvarnic so se pridobili prostori za vrtec in kuhinjo, z ograditvijo in izravnavo nezazidanega zemljišča pa dokaj veliko igrišče. Tako je sodelovanje med gasilci, šolo in občino rodilo trenutni uspeh in 240 otrok je bilo pod streho.

Lep in velik je ta gasilski dom, ki daje streho tolikim otrokom, ali drugače rečeno: štirin strankam. Ni povsod, najbrž tudi naselij ni, kjer bi toliko otrok že toliko let čakalo na šolsko poslopje, svetilnice učencev, na drugi dom. Tudi znotraj je nekam prijetno in čisto; izgleda, da učiteljem in vseeno, kakšna sta red in čistota, pa četudi prinašajo vodo od 300 metrov oddaljenega studenca. V naselju je vodovod, drugega pa celo gradijo, zato je na pravem mestu upanje, da bo voda prišla tudi v Gasilski dom in šolo. Prostora in zraka bi bilo dovolj za šolo z veliko manj učenci. V učilnicah so površino sedežne izkoristili do maksimuma in zato niti vsi učenci ne vidijo na tablo! Na učence odpade 0,27 kvadrat. metra sedežne površine in 0,50 kvadrat. metra celotne površine učilnice. Zaradi celodnevne pouka se sedežna površina poveča na 0,54 kvadrat. metra, kar pa zaradi slabega zraka in nerednega zračenja v mrzlih dneh bistveno ne spremeni položaja in težkih delovnih pogojev. V takšnih dneh učenci preživijo odmor v učilnicah, ker je samo 20 kvadrat. metrov hodnika.

V takih težavnih pogojih bi morali učiteljevo delo ocenje-

vati z drugačnega vidika, oziroma hitro ukrepati, da bi se stanje izboljšalo, preden začne teči tretje povojno obdobje čakanja in obljub. V drugem obdobju je bilo opravljeno veliko delo, ki pa je bilo skoraj v celoti preloženo na ramena šole in gasilcev, ki so gradili, kakor so znali in vedeli, in plačevali, kadar so imeli ali dobili sredstva...

OLO Trbovlje je zaradi takšnega stanja in številnih zahtev že v juniju 1954 potrdil gradnjo šole na Lokah. Za začetek je bilo opravljeno že precej dela. Tudi naglica je bila, »ker se je tako reklo«. A brez lopate še ni začetka in dokazov za ljudi, ki se živo zanimajo za svojo šolo. Do danes še niti ni znana usoda projektov, ki so bili v lanskim pomladi poslani v revizijo. V tem roku bi morali biti izdelani že vsi podrobni načrti. Zapelo in zataknilo se je! Denar ne more biti edina in glavna ovira. Vsakdo ve, da takšne šole ne bomo zgradili čez noč, za kar bi bila tudi vsa proračunska sredstva premalo. Po načrtu, postopoma, s skupnimi sredstvi in z dobro voljo bo pa šlo, kakor smo v teh letih v Zagorju in drugod že marsikaj lepega zgradili.

Trboveljčani se izobražujejo

Številna predavanja in tečaji — Ostalo kulturno-prosvetno delo nezadovoljivo

Kakor izgleda, v Trbovljah še ni bilo tako živahne izobraževalne dejavnosti kakor v teh zimskih mesecih, ko skoro na vseh koncih in krajih prirejajo razne izobraževalne tečaje in zares kvalitetna in zanimiva predavanja. Po izgledu se nekatera društva in organizacije zavedajo velikega pomena izobraževalnega dela med članstvom, kar je vsekakor prav, in za trdno smo lahko prepričani, da bo to delo rodilo lepe sadove.

V mestu se je izvrstilo v zadnjem času že več predavanj, ki so bila na splošno tudi zadovoljivo obiskana. Naj omenimo samo nekatera, ki so bila izvedena v bližnji preteklosti. Ljudska univerza pri »Svobodi II«, ki je, kakor izgleda, ena izmed najbolj delavnih sekcij v dru-

Cesarica Teodora (žena Justinijana I) z dvorjankami

štvu, je med drugim povabila k sodelovanju tudi tov. Ivana Regenta, predsednika »Svobode« in prosvetnih društev Slovenije. Tovaš Regent, ki je pri nas poznan kot eden izmed najboljših govornikov, se je rad odzval prošnji in pred tedni smo že poslušali njegovo predavanje o izvoru religije. Teden dni kasneje je pripravila Ljudska univerza »Svobode II« Trboveljčanom spet presenečenje. Tokrat je v Domu »Svobode« v Zg. Trbovljah predaval prof. dr. Mirko Rupel iz Ljubljane, ki ga mnogi poznajo iz ljubljanskega Radia, kjer redno sodeluje pri jezikovnih pogovorih. Dr. Mirko Rupel je govoril o temi »Slovenski jezik nekdanj in danes«.

Kolikor nam je znano, bo ta

Ljudska univerza zaključila s predavanji šele meseca maja. Poleg Ljudske univerze pa redno prireja razna politična in druga predavanja tudi MO SZDL Trbovlje. Pretekli teden je bilo na sporedu predavanje o reformi šolstva. Zanj je bilo precej zanimanje, predaval pa je tov. France Kimovec-Zilga, organizacijski sekretar GO SZDL Slovenije. Predavanje je bilo v dvorani Delavskega doma.

Toliko o predavanjih. Omeniti moramo še, da je v mestu tudi več jezikovnih in drugih tečajev. Razne tečaje, zlasti kuharske, gospodinjске, šiviljske in zdravstvene, so izvedli tudi že v okoljskih vaseh in lahko zapišemo, da je bil uspeh skoro povsod popoln.

Ko takole ugotavljamo živahno izobraževalno delo v revirjih, pa se moramo nehoti zamisliti nad sabim ostalim kulturno-prosvetnim delom.

Kaj je vzrok tolikšnemu mrtvili? Če pogledamo oba meseca nazaj v tem letu, lahko na prste ene roke preštejemo kulturne prireditve naših društev: prosvetni večer »Svobode II«, Prešernova proslava Društva učiteljev in profesorjev, koncert pevskega društva »Zarje« in — konec!

V vsem tem času ni bilo niti ene gledališke predstave, da o ostalem niti ne govorimo...

Res je, da se gledališki kolektiv »Svobode-Center« pripravlja na premiero drame »Molčeca usta«, ki bo prišla, kakor čujemo, prihodnje dni na oder — toda kaj pa ostale dramske družine? Zakaj tako? Izgleda, kakor da so vsi zaspali...

-jak-

Letni oder v Zagorju bo upravljala »Svoboda I«

Kdo ve, koliko prireditev se je izvršilo na letnem oderu v Zagorju. Zgradili so ga za prvi veliki festival »Svobode« binesga trboveljskega okraja. Potem so Zagorjani teden za tednom prihajali na ta prostor in gledali prireditve domačih in gostujočih društev.

Lani so nameravali oder podreti, toda pokazalo se je, da je oder za sedaj še neogibno potreben. V Zagorju je namreč ravno čez leto največ prireditev, pa tudi dvorana TVD »Partizana« je premajhna.

Zdaj se je zagorska »Svoboda I« odločila prevzeti oder v svojo upravljanje. Zagorjani želijo, da bi oder tudi letošnje leto s pridom uporabljali kakor minula leta. In še nekaj žele Zagorjani: morda bi bilo mogoče na tem prostoru urediti predavanje filmov. Radi bi, da bi ob poletnih večerih, kadar ne bi drugih prireditev, gledali filme na prostem.

Prostor za to je zelo primeren. Ne le, da lahko sprejme nekaj tisoč ljudi, tudi zelo akustičen je. Morda bi društvo navezalo stike z upravo zagorskega kinematografa in skušalo na

neki način urediti predvajanje filmov na prostem. Verjetno bi se ta stvar izplačala, saj je znano, da zagorska kino dvorana posebej primerna za obisk filma v vročih poletnih dneh.

Delovnim kolektivom, upravnim odborom, delavskim svetom, ustanovam, zavodom, zadrugam, okrajnim in občinskim odborom ter posameznikom!

Pred tremi leti je Glavni odbor Socialistične zveze delovnega ljudstva Slovenije dal pobudo za ustanovitev Prešernove družbe. Ob ustanovitvi je bilo Prešernovi družbi naloženo, da na osnovi organizacijskih tradicij širi med delovnimi ljudmi napredno knjigo in da s svojimi knjižnimi zbirkami in drugimi izdajami razvija socialistično zavest ter dviga politično in kulturno raven slovenskega ljudstva. Kako potreben je delovnim ljudem obstoj take družbe tudi še danes, najbolj dokazuje njena razširjenost. Samo letos je Prešernova družba poslala med svoje člane okoli 450.000 knjig. V treh letih svojega obstoja pa blizu 1 milijona. Kulturna in družbeno-vzgojna vloga, ki jo lahko odigra taka množina knjig med delovnimi ljudmi, je prav gotovo pomembna.

Poleg kvalitete in lepe opreme knjig je eden izmed glavnih vzrokov takega uspeha v tem, da je Prešernova družba uspelo zbrati toliko sredstev, da lahko vsakemu nudi knjižne zbirke po zmogliivi članarini. Družba namreč s članarino ne krije niti polovice stroškov izdajanja knjižnih zbirk, revije »Obzorje« ter minimalnih izdatkov uprave. Polovico primanjkljaja krije s subvencijami Socialistične zveze delovnega ljudstva Slovenije, za kritje druge polovice pa mora družba zbrati denarna sredstva od ostalih organizacij, ustanov, zadrug, podjetij in posameznikov. Ta naloga Prešernove družbe postaja tem bolj nujna, čim bolj se širi krog njenega članstva, kajti s povečanjem števila članov se večja tudi primanjkljaj, ki ga Prešernova družba lahko krije le ob pomoči vse naše skupnosti.

Zato vabimo vse delovne kolektive, upravne odbore, delavske svete, podjetja, ustanove, zavode, okrajne in občinske ljudske odbore ter druge, da se vključijo v Prešernovo družbo kot temeljni ali vsaj kot podporni člani ter s tem omogočijo delovnim ljudem, da bodo tudi letos prejeli dobre in cenene knjige. Temeljna letna članarina je 25.000 dinarjev, večja podjetja in druge pa vabimo, da vplačajo več temeljnih članarin. Podporna članarina znaša za kolektivne člane od 5.000 do 25.000 din. za posamezne državljane pa od 1.000 do 5.000 din.

Se posebej vabimo vse ustanove in dosejanje podporne člane, da se vključijo med redne temeljne ali vsaj podporne člane Prešernove družbe.

V primeru, da trenutno kdo ne razpolaga s potrebnimi denarnimi sredstvi, vabimo vse, da ob vpisu v Prešernovo družbo navedejo višino, vrsto in število članarine, znesek pa vplačajo kadar koli med letom.

Denar, ki ga boste vložili v to, bodo člani Prešernove družbe z vašega področja prejeli nazaj v obliki cenčnih knjig.

Denarni prispevek vplačate na tekoči račun Prešernove družbe pri Komunalni banki 60-KB-5-Z-416.

Ljubljana, v februarju 1956.

Glavni odbor Prešernove družbe

Mešani pevski zbor trboveljske »Svobode II« bo imel danes celovečerni koncert. Upamo, da bo tudi tokrat razveselil številne ljubitelje pevske umetnosti

Uspela gledališka predstava v Jagnjenici

Prosvetno društvo v Jagnjenici se je po daljšem času spet predstavilo svojemu občinstvu. Njegova odrska družina je uprizorila Janeza Jalna dramo »Dom«. Vsebinska te igre je našemu podeželskemu ljudstvu blizu, saj zajema snov iz preostlega gorenjskega kmečkega življenja v času pred drugo svetovno vojno. Naša mladina pozna deloma takratne razmere na našem podeželju iz ustnega izročila in šole ter iz knjig, starejšim pa je tako ostalo še v spominu tedanje težke kmečke življenja.

Ce se danes vprašamo, kako so bili gledalci zadovoljni z igro, in če pri tem vzamemo kot merilo to, da je igra za gledalce ali poslušalce lepa takrat, kadar je v njih vzbudila čustva, ki slede dogajanju predstave, potem lahko upravičeno trdimo, da je uprizorjena igra dosegla svoj namen.

Saj so se pri posameznih prizorih igre marsikomu orosile oči.

Seveda pa moramo tukaj pripomniti, da uprizorjenega dramskega dela Prosvetnega društva iz Jagnjenice ne smemo meriti s takšnim merilom, kakor na primer gledališke uprizoritve radeške »Svobode« ali papirniške dramske družine.

Pri tem naj omenimo še to, da je bila večina vseh igralcev — to dramsko delo jih zahteva štirinajst — prvič v svojem življenju na odr in da na Jagnjenici niti nimajo svojega gledališkega odra. Po vsem tem torej lahko rsem igralcem in režiserki tovarišici Zenovi, učiteljici na Jagnjenici, k uspehu samo čestitam.

Za uprizoritev igre gre zahvala seveda tudi dramski družini radeške Papirnice, ki je dala na razpolago svoj oder, in pomoči Mestnega gledališča v Radečah.

Prijetno je bilo videti, s kakšno vnemo in točnostjo so igralci prihajali k vajan, ne glede na slabo vreme in dolgo pot. Besedilo igre so znali tako dobro, da skoraj niso potrebovali šepetalca.

Prosvetnemu društvu v Jagnjenici zato še enkrat čestitamo k uspehu in mu želimo, da bi tudi v bodoče še večkrat poskrbelo za prijetno in lepo razvedrilo tamkajšnjega prebivalstva.

Vas Jagnjenica šteje le malo manj kakor 300 prebivalcev in

ima skoraj sto šoloobveznih otrok. Zaradi tega bo treba resno misliti na Prosvetni dom, kjer se bo lahko o bodoče razvijalo družbeno, kulturno in politično življenje tega kraja in v katerem bi teh sto šoloobveznih otrok dobilo tudi svojo telovadnico. To je seveda že davna želja tamkajšnjega prebivalstva. Kazalo pa bi razmišljati tudi o tem, da bi na Jagnjenici ustanovili svoj mladinski aktiv, ki ga doslej še ni bilo. Aktiv bi povezoval okrog 35 — 40 mladincev in mladink.

F. S.

DOPISNICA

Znamk.

za

10 din

Upravi

„Zasavski team“

Trbovlje

FRG REVOLUCIJE ST. 24

Še le čas, da plačate naročnino za leto 1956 in se tako udeležite velikega nagradnega žrebanja

7 DNI POSVETU

Ko je socialist Guy Mollet ob priletu tega leta prevzel vladno krmilo v svoje roke, je med tekočimi nalogami postavil na prvo mesto alžirsko vprašanje. Osvobodilno gibanje v tej deželi, ki jo Francozi uradno smatrajo za sestavni del Francije, se je namreč konec preteklega in ob priletu novega leta tako močno razmahnilo, da ga ne morejo zatreti niti z izrednimi policijskimi ukrepi, niti z redno francosko vojsko. Mollet je osebno obiskal nekaj mest v Alžiru ter se posvetoval z »legalnimi« alžirskimi predstavniki.

GOOD NIGHT DARLING

In vendar ta posvetovanje ni so pomaknila alžirskega vprašanja niti za las naprej. Kakor kaže programska izjava, je pariska vlada povsem odklonila kakršne koli stike z »uporniki«, ki zahtevajo brezpogojno samostojnost. Druga velika napaka je ta, da je Mollet nasledel velikim demonstracijam francoskih dosežencev v Alžiru ter se v programu postavil proti priznanju alžirskega naroda. Alžirci naj bi bili le »Francoski muslimanskega rodu«. Ta trditve je naletela na splošno obsodbo celo pri tistih krogih domačega prebivalstva, ki je sicer za kompromis s Francijo. Ne morejo ga prenametati še tako lepe obljube iz Pariza, da bo vlada posvetila veliko skrb gospodarstvom in socialnim vprašanjem in da bo domače prebivalstvo povsem izenačila s Francozi.

Medtem ko te dni pripravljajo sistem reform za Alžir, ki bodo povezane z nekaterimi izrednimi vladnimi pooblastili, se predstavljajo drugi dve severnoafriški pokrajini: Maroko in Tunisija, pogajajo s francosko diplomacijo o neodvisnosti. Ti dve deželi sta bili doslej francoski koloniji, po predhodnih sporazumih pa bosta postali neodvisni. Vprašanje je le, ali bosta ostali v okviru francoske unije in pod kakšnimi pogoji. Tudi tu se kažejo precejšnje razlike med francoskim uradnim mnenjem in željami nacionalistov. Osvobodilno gibanje gverilec pa je precej živo in bo brez dvoma vplivalo na potek pogajanj.

V bliži zahodnonemškega kanclerja Adenauerja so nastopili nerodni dnevi. Doslej druga največja koalicijska stranka, liberalci, so se pred dnevi spuntali zaradi Adenauerjeve diktatorske politike (nazvane) ter zunanje političnih nazorov in metod. Od 52 poslancev-liberalcev je vladni ostalo zvestih le 12 in še ti so bili doslej na vodilnih kanclerjevih položajih.

Nastopilo je koristno razčlajevanje v notranje politične življenju Zahodne Nemčije, pravi socialdemokratska opozicija. Dogodki kažejo, da je Adenauerjeva »srečna zvezda« pričela ugajati. In to se dogaja prav v času, ko se zahodnonemška diplomacija skuša uveljaviti po svetu.

V Moskvi so ob zaključku 20. kongresa KP SZ sprejeli resolucijo o dosedanem delu, ki kaže velike spremembe po stalni smrti v notranji in zunanji politiki sovjetske vlade ter potrjuje načela, ki smo jih pojasnili že v prejšnji številki. Odmevi na delo 20. kongresa po svetu so različni. Kažejo pa, da zahodni svet več ne dvomi in spremembo vodilnih sovjetskih politikov in diplomatov. Sprašujejo se le, posebno nevarni krogi v ZDA, če spet ne bo po sredi kakšna nova sovjetska taktika.

Iz ZDA je prišla novica, da se je predsednik ZDA Eisenhower odločil za ponovno kandidacijo na republikanski listi. Pred nedavnim je prebolel zelo težak srčni napad, pa je njegova kan-

Na vrsti je ureditev koč na Čemšenški planini

Zagorski planinci stopajo v enajsto leto svojega plodnega delovanja. Ne bi naštevati vsega, kar so v teh letih storili za dvig planinstva, pač pa ne bo odveč nekoliko prikazati o njihovih lanskim prizadevanjih.

Najpomembnejše delo pa so opravili na svoji postojanki Sv. Gori. Sicer so jo dogradili že pred leti, toda drobnih in vendar nujnih opravkov ni niti lani zmanjkalo. Sedaj že lahko rečemo, da je docela sposobna gostoljubno sprejeti najzahtevnejšega gosta. Ker pa planinci niso zahtevali, so temu primerno uredili tudi svoj dom. Pogledimo, kaj so napravili: vzdali so šest novih kompletnih oken z dvojno stekleno in enojno leseno zaporo. V sobe so namestili preprotebe umivalnike in stenske obešalnike. Uredili pa so tudi novo klet in ledenico na dvorišču koč. Vse opravljeno delo je videti majhno. Vendar temu ni tako. Zahtevalo je precej volje, vztrajnosti in pa seveda sredstev. Prav zato jim je bila zelo dobrodošla finančna pomoč Okrajnega ljudskega odbora občine Zagorje.

Ko so zagorski planinci imeli svoj občni zbor, so med drugim ugotovili, da je v njihovih

vrstah premalo mladine, oziroma da mladina še vse premalo obiskuje naše zasavske vrhove. Naloga upravnega odbora in sploh društva bo v bodoče skrbeti za naraščaj in z raznimi poučnimi predavanji ter sestanki pridobiti med se zagorsko mladino. Pa tudi dobro organizirani izleti s sodelovanjem starejših planincev bi bili za mladino zelo dobrodošli.

Trenutno se društvo prizadeva urediti koč na Čemšenški planini. Le-ta je postala pri-

Smučarsko okrajno prvenstvo v Zagorju

Minulo nedeljo je bilo v Zagorju okrajno smučarsko prvenstvo tekmovalcev, ki ga je priredilo SD »Zagorje« v tehli, štafeti in skokih za člane in članice, starejše in mlajše mladince. Tekmovanja so se udeležili člani SD »Zagorje«, SD »Svoboda« (Kisovec), SD »Trbovlje«, SD »Dobrna« (Trbovlje), SD »Kum« (Debovec), SD »Bratstva« (Hrastnik), TVD »Partizan« iz Sevnice in Vičeval-Krškega.

Planinci v Hrastniku bodo gradili novo kolo na Kolu

Pred kratkim je imelo osmi redni letni občni zbor Planinsko društvo v Hrastniku. Udeležba članov ni bila najboljša, mnogo pa je bilo na obnem zboru zastopnikov sosednih društev. Občni zbor je počastil spomin na umrlega predsednika tovariša Verjaja in nato pregledal delo društva v letu 1955.

Največ uspeha je imel alpinistični odsek, ki je napravil mnogo izletov v Alpe in na Durmitor. Planinci v Hrastniku so številčno močno društvo, imajo v svojih vrstah precej mladine bo pa moralo več storiti za kontakt s svojim članstvom, zlasti naj bi poživili del mladinskih krožkov, ki je bil ustanovljen na gimnaziji v Hrastniku.

Iz razprav o poročilih društvenih funkcionarjev je izzevala zahteva, da se takoj začne z graditvijo nove planinske ko-

SMUČARSKA TEKME V CERKLJAH

Ob lepem vremenu so priredili pionirji cerkljanske šole smučarske tekme za prvenstvo šole. Proge za tek, smuk in skoke so uredili med vinogradi v Gazicah.

Lepo je bilo gledati mlade, pogumne smučarje, posebno pa je treba pohvaliti nekaj mlajših učencev, ki so dokazali, da bodo kmalu posegali v borbo za prva mesta.

Rezultati: SKOKI: 1. Adolf Kodrič (7. razr.); SMUK: 1. Marjan Bevc (7. razr.); TEK NA 1000 m: 1. Albin Javornik (7. razr.); TEK NA 500 m: 1. Slavko Butara (3. razr.).

Vremensko napoved za prihodnji teden

Odjuga, ki se pričakuje v začetku marca, bo le kratkotrajna. V ostalem bo prevladovalo hladno vreme s mrazom ponotiči in s pogostimi večji del snežnih padavinami. Suhaozroma jasna razdobja ne bodo daljša od treh dni. Vdor mrzlega vala se pričakuje v prvi polovici prihodnjega tedna, obilne snežne padavine pa v zadnjih dneh prihodnjega tedna.

POPRAVEK

V članku »Pregled blagovnega prometa trgovine na drobno v zasavskem okraju«, ki smo ga objavili v 9. številki »Zasavskega tednika« na 4. strani, nam je tiskarski škrt zagrešil več napak.

V prvem stolpcu se glasi prvi stavek pravilno takole: Blagovni promet trgovine na drobno je lansko leto dosegel v našem okraju 5104 milijone dinarjev ali 22 odst. (ne 200!) več kot leta 1954.

V istem stolpcu se glasi stavek v 17. vrsti od spodaj navzgor pravilno sledeče: Boljša ponudba in večja izbira sta imeli za posledico, da so trgovine lani prodale 52 odst. več riža kot predlanskim in 32 odst. (ne 12 odst.) več testenin.

V drugem stolpcu tega članka pa se glasi drugi stavek v 21. vrsti od spodaj navzgor pravilno takole: Vsa trgovska podjetja navajajo kot problem pomanjkanje obratnih kreditov, zato je ta problem nujno treba proučiti.

Prosim bralce, da nam te neželube pomote oprostite. Uredništvo.

Kmetijsko gospodarstvo Kostanjevica

prodaja stedečih trsnih in drevesnih material:
2.000 sadik ČESPELJ I. razr. po 80 din,
1.200 sadik ČESPELJ II. razr. po 40 din,
30.000 sadik TRSNIH KLJUČEV I. razr. po 1 din (Riparia portalis).

Smučarske tekme v Zagorju

Prejšnji petek so bile na 40-metrski skakalnici Smučarskega društva v Zagorju na Ocepkovem vrhu meddruštvene skakalne tekme. Udeležilo se jih je 30 skakalcev, članov SK »Bled, SD »Trbovlje«, SD »Dobrna« (Trbovlje), SD »Bratstva« iz Hrastnika, SD »Svoboda« iz Kisovca, TVD »Partizan« iz Sevnice in prireditelja SK »Zagorje«.

Rezultati: člani: 1. Božo Jemc (SK Bled) 200,8 (31–31 m); mladinci: Jelo Cestnik (SK Trbovlje) 192,5 (26–27 m).

Po končanem tekmovalstvu je Tine Kozelj (SK Bled) s skokom 41 m postavil nov rekord zagorske skakalnice, dosedanega (40,5) pa je imel klubski tovariš Dušan Stajer. — Posebej velja še omeniti nastop še ne 13-letnega pionirja Danila Bantana, ki mnogo obeta.

V nedeljo, 26. p. m. pa je bilo v Kisovcu nad Zagorjem okrajno smučarsko tekmovalstvo industrijskih vajevalskih šol.

Rezultati:
Tek na 2900 m: 1. Jože Piki (Ind. šola Zagorje); 2. Jože Sečkonja; 3. Srečko Erker.
Skoki: 1. Tine Vidic (Vaj. šola Trbovlje); 2. Viljem Lipičnik (Vaj. šola Zagorje); 3. Janez Marn (Ind. šola Zagorje).

Slalom: 1. Franc Ocep (Ind. šola Zagorje); 2. Janez Marn (Ind. šola Zagorje); 3. Jože Gregorčič (Ind. šola Zagorje).

Smučarske tekme na Dolu pri Hrastniku

TVD »Partizan« na Dolu pri Hrastniku je priredil prejšnjo nedeljo smučarske tekme za starejše in mlajše pionirje in mladince. Pionirji so tekmovali na 1 km dolgi progi, kjer je dosegel med mlajšimi pionirji 1. mesto Jože Deželak, med starejšimi pa je bil prvi Franc Košir.

Mladinci so imeli start pri Sv. Jurju-Gore, cilj na Dolu pri Hrastniku. Kljub snežnemu metžu, ki je oviral tekmovalce, je dosegel 1. mesto Rudi Bedenik, ki je prevozil progo v 22 minutah, kar je zelo lep uspeh.

DPD »SVOBODA« v TRBOVLJAH II
bo priredilo v soboto, dne 3. marca t. l., ob 19.30 v Domu »Svoboda« v Trbovljah II
KONCERT NARODNIH IN UMETNIŠKIH PESMI
pod vodstvom dirigenta tov. prof. Ponikvarja. Nastopil bo mešani pevski zbor, ženski zbor in moški zbor društva.
Ljubitelji pevske umetnosti — vjudno vabljeni!
Odbor

Objave in oglasi

Kmetovalci, preskrbite si pravočasno reprodukcijska sredstva!

Na zalogi:	
modra galica	190.— din
»Zorka« po superfosfat	12.— din
tom. žlindra	13.50 din
kalijeva sol	13.— din
nitromonkal	19.— din
rumensan v olju	
ail pastil	40.— din
žveplo v prahu	60.— din
krmilna moka	27.— din
psenični otrobi	22.— din
sem. krompir »merkur«	
in »vegeragis«	18.— din
apno v kosih	6.20 din
cement Trbovlje	
in Podused	

Nadalje vedno v zalogi vse vrste kmetijskih strojev, plugi v vseh številkah, njivske in travniške brane, razne vrste okopalnikov, brzoparalnik, vinogradniške in sadjarske škroplilnice, alamoceznice, mlini, robčki, drobilci itd., kakor tudi nadomestni deli za vse domače stroje. Prav tako imamo na zalogi razna semena detelj, trav, korenja in pes, klajno apno, kosno moko, dodatna rudniška krmila »Rudnika 1, 2 in 3«, ter vsa ostala sodobna zaščitna sredstva. V najkrajšem času tudi rafilo po konkurenčni ceni. Obiščite nas in oglejte si naše zaloge, cene konkurenčne. Naročila izvršimo tudi po železnici.

ZAHVALA

Prisrčno se zahvaljujem primariju dr. Vilgru Krasniku za uspešno izvedeno operacijo na želučku. Iskrena zahvala tudi vsemu zdravniškemu in strojnemu osebju.

Antonijs Zmazek, Hrastnik, Podkraj 37

ZAHVALA

Zahvaljujemo se vsem, ki so spremili na zadnji poti našo ženo, mamo in sestro

STEFANJO SODEC roj. 1. IX. 1915 in vsem tistim, ki so nam kakor koli pomagali v težkih urah

Zaljubljeni mož Anton, sin Ervin, sestra Helena in ostali

OBVESTILO

Tajništvo za noiranje zadeve OLO Trbovlje ponovno obvešča vse voznike-amaterje, ki jim je veljavno vozniško dovoljenje poteklo 31. decembra 1955, a še niso dali veljavnosti podaljšati, da to store takoj, najkasneje pa do 10. marca 1956. Kdor do tega roka vozniskega dovoljenja ne bo dal podaljšati, se mu pozneje ne bo podaljšalo oziroma mu bo voznisko dovoljenje zapadlo.

Za soferje bivšega okraja Krško bodo vozniske dovoljenja podaljševali v pisarni avtogaraže »Prevoza« v Brežicah, dne 6. marca 1956, določenega dne pa se morajo zglasti tamkaj tudi vsi pokleni soferji bivšega okraja Krško, ki v vozniskih dovoljenjih še nimajo vpisanih novih registrskih števil.

(Iz pisarne TNZ Trbovlje)

OBJAVA

Podpisana Ivan Glas rudar in njegova žena Magdalena roj. Benčič, iz Dol. Leskovec št. 16 pri Breznicah, obžalujeva s tem javno, da sva določila tov. Kristina Žvar, gospodinjico z Rožnega 16, tatvino dveh šivalnih strojev. Izjavljava, da nimava za to obdolžitev prav nobene stvarne osnove in se ji zahvaljujeva, da nama je najino dejanje odpustila in odstopila kazenske tožbe proti nam.

Brezice, 12. II. 1956.

ZAHVALA

Prisrčno se zahvaljujem primariju dr. Vilgru Krasniku za uspešno izvedeno operacijo na želučku. Iskrena zahvala tudi vsemu zdravniškemu in strojnemu osebju.

Antonijs Zmazek, Hrastnik, Podkraj 37

ZAHVALA

Zahvaljujemo se vsem, ki so spremili na zadnji poti našo ženo, mamo in sestro

STEFANJO SODEC roj. 1. IX. 1915 in vsem tistim, ki so nam kakor koli pomagali v težkih urah

Zaljubljeni mož Anton, sin Ervin, sestra Helena in ostali

NAROČILNICA

Naročam 1 izvod tednika »ZASAVSKI TEDNIK« na naslov:

Ime in priimek: _____

Poklic: _____

Kraj: _____

Posla: _____

Casopis pošljite na gornji naslov od dne _____

naprej — Naročnino bom redno plačeval po položnici — osebno — četrtletno — polletno — celoletno vnaprej (nepotrebno prečrtajte!).

Naročilnica velja do moje pismene odpovedi lista.

Dne _____ 1956.

(Glasnoročni podpis)